

Glasilo jugoslovanske kmetijske zveze. — Cena 38 Din za celo leto. — Za izposojnino 60 Din. — Posrednik številka 1 Din. — V izposojnini dela vsake drobne vrstice ali sije prostor 10 Din.

Izhaja vsake srede ob 6 ureh. — Štup in depin naj se pošilja Uredništvu „Domoljuba“, narodnega reklamnega in izobraževalnega Upravištvu „Domoljuba“ v Ljubljani, Kopitarjeva ulica št. 8.

Dejanja govore.

Proti lažem dejstvu.

Pred volitvami za kranjski deželni zbor leta 1913. je napisal dr. Krek knjižico z naslovom »Dejanja govorec«. Takrat so nasprotniki Slovenske ljudske stranke v svojih časopisih in na javnih shodih strahovito lagali čez Slovensko ljudsko stranko. Dr. Krek ni odgovarjal na te zlagane napade z besedami, ampak pokazal je v imenu večine kranjskega deželnega zbora na dejanja, ki jih je v petletnem zasedanju kranjskega deželnega zbora izvršila Slovenska ljudska stranka, ki je takrat prvič kot večina zavladata v deželnem zboru.

Deželni odbor sam je pa izdal poročilo o svojem delu, v katerem so brez olepšav nanizana vsa velika gospodarska obnovitvena dela, ki jih je deželni odbor kot izvršilni organ deželnega zbora v teku petih let v prid našega gospodarstva izvršil. Tukaj so naštetni mnogi mostovi, vodovodi, ceste, regulirani hudourniki, kapnice, tukaj so našteje vse vsote, ki jih je deželni odbor porabil za pospeševanje in izboljševanje kmetijstva, kmetijskega šolstva in drugega šolstva, za prosopeh živinoreje in prešičereje. V tem poročilu so naštetni tudi vsa ogromna dela, ki so bila v pripravi, da se izvrše.

Obe knjižici sta samo dve mogočni pričel, kako velikansko delo je vršila Slovenska ljudska stranka v deželnem zboru. Ta dela so tako velikanska, da nima sedaj, četudi pobijana tedaj od vseh, nihče več korajže, da bi oporekal velikanske zasluge Slovenske ljudske stranke za napredek naše zemlje, ki jo je vršila od leta 1908. do 1913. v kranjskem deželnem zboru. Dejanja so jih prisilila k molku.

Kar smo bili, to ostanemo.

In sedaj se ti ljudje, ki so tedaj lagali, obrekovali in opravljali, sramujejo svojega nekdanjega besnenja in laganja. Edini izgovor jim je še ostal sledeči: tedanja Ljudska stranka je res vršila in izvršila to ogromno delo, a sedanja Slovenska ljudska stranka ni več nekdanja Slovenska ljudska stranka. To pa trdijo samo zaradi tega, da bi mogli sedaj zopet nemoteno lagati in obrekovati sedanje voditelje in sedanjo Slovensko ljudsko stranko.

Slovenska ljudska je pa ista danes,

kakor je bila nekdaj. Naslonjena na ljudstvo in ljudsko voljo je prošinjena z duhom in voljo, da hoče svojo moč uporabiti za napredek ljudskega blagostanja in priboriti slovenskemu ljudstvu njegove pravice. Zato ne prodaja v Belgradu slovenskega ljudstva za drobtinice, ampak zastopa tam neustrašeno celotne pravice slovenskega naroda. Odkrito in moško zahteva tam, da nam dajo zopet naš zakonodajni deželni zbor za celotno Slovenijo, kjer bi mogli vršiti zopet ista plodonosna dela za slovensko ljudstvo, kakor jih je vršila prej Slovenska ljudska stranka v kranjskem deželnem zboru.

Hočemo kruha, ne drobtinice.

Sedanji nasprotniki Slovenske ljudske stranke, liberalci in samostojneži, so s svojimi glasovi za centralistično ustavo v Belgradu izrekli, da nam nekdanjega zakonodajnega deželnega zbora ni treba. To so pa rekli, ker nimajo ne ljubezni do ljudstva, ne spoznanja za to veliko napravo, ki jo je slovensko ljudstvo imelo in ker jih je bila ena sama velika strast in eno samo veliko sovraštvo proti večini slovenskega ljudstva. In od tedaj naprej se ti ljudje, zdaj liberalci, zdaj samostojneži, lovijo za drobtinice, ki padajo s pogrnjene mize tam doli v Belgradu. Ni jim mar velika skrb vsega slovenskega ljudstva za svoje pravice, na srcu jim je le drobtinica, ki bi jo mogli ujeti za kakavega svojega strankarskega človeka in potem reči na kakem shodišču: vidite, to kronco vam je dal Pucelj, ta dinarček vam je preskrbel Žerjav.

Slovensko ljudstvo je pa drugega mišljenja. Ono ne mara drobtinice in tudi ne miloščine. Samo sebi si hoče rezati kruh, samo sebi dajati postave in samo sebi urejati postave in samo sebi urejati gospodarstvo. Kako malenkostni so ti ljudje, »mogotci« na vladi in pa njihovi zagrizenci v poedinah občinah, ko govorijo o teh beraških miloščinah! Ali ni sramotno teh dinarčkov spominjati, pa je milijarde našega denarja doli, o katerih ne odločujejo ne oni in tudi ne slovensko ljudstvo in od katerih se skoraj nič ne vrne nazaj.

Sami smo si ustvarili, kar imamo in smo imeli.

Če se povrnemo na velikanska dela,

ki jih naštevajo zgoraj omenjene knjige, potem vidimo, da predstavljajo ta dela vrednosti, ki gredo v stotine milijonov v današnjem denarju in ki so prinesla v svojih posledicah našemu ljudstvu milijardne vrednosti. In te vrednosti si ni ljudstvo od drugih mogočnjakov izmoledovalo, ampak si jih je samo po svoji volji, s svojimi zakoni, v svojem zakonodajnem zboru ustvarilo. In tako bo tudi znanprej. Do tega bo prišlo, ker do tega mora priti. Miloščinarje in drobtinčarje, kakor jih predstavljajo pucljevci in žerjavovci, pa slovensko ljudstvo odločno odklanja.

Leštra do avtonomije.

Oblastveni zbori, za katere se bodo januarja vršile volitve, sicer ne bodo to, kar so bili deželni zbori, toda tudi za te gre Slov. ljudska stranka z vso vztrajnostjo v boj, ker bodo ti oblastni zbori služili nam samo za to, da si prej ali slej priborimo še več, kakor so bili nekdanji deželni zbori. Tudi v teh oblastnih zbora bo Slovenska ljudska stranka razvila vso ono živo življenjetvorno silo, kakor nekdaj v kranjskem deželnem zboru.

Nasprotniki so pri teh volitvah že obupali nad svojim uspehom. Žerjav je to posredno že priznal. In nič manj ne bodo tepeni tudi pucljevci. Zavest slovenskega ljudstva se bo pri teh volitvah zopet pokazala v vsej svoji odločnosti, da hoče priti do popolnih svojih pravic v zakonodajnih zbora, kjer bo moglo razviti vse svoje sile.

Zato pa vsi na delo, da bo zmaga slovenskega ljudstva nad miloščinarji in drobtinčarji tem sijajnejša. Vse se naj razgiblje, vsi naši na delo, vse vrste se naj sklenejo, da pridemo tem preje do cilja in da bomo mogli zopet pisati knjige, kakor »Dejanja govorec« in »Poročilo odbora«, kateri dve knjigi sta dve zlati knjigi Slovenske ljudske stranke in bodo v bodoče, ko bodo zopet napisane, slavonspevi na vztrajnost, delavnost in požrtvovalnost slovenskega ljudstva organiziranega v Slovenski ljudski stranki.

Vedno najnovejše

volnene blage za ženske obleke in bluze

A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10

Naloge oblastvene skupščine.

Med drugimi bo ena prvih in najvažnejših nalog oblastvene skupščine skrb za pospeševanje kmetijstva, ki je doslej iz Belgrada bilo preveč zanemarjeno. Ne bo potrebno vsestransko delovati samo za povzdigo kmetijske produkcije, nego treba bo produkcijo dvigniti tudi kvalitativno (kakovostno), zlasti pa skrbeti za boljše prodajanje kmetijskih pridelkov. Sporedno s tem bo prevažna naloga oblastvene skupščine podvzeti vse potrebno, da se naša kmetijska produkcija zaščiti pred raznimi škodami, tako n. pr. usevi pred uimami, škoda vsled bolezni in drugih vzrokov poginulosti pri živini z živinskim zavarovanjem i. dr.

Nič manj važno, celo zelo pereče je vprašanje izpopolnitve gospodarske, združne organizacije, kmetijskega kredita in zlasti ustvaritev možnosti kratkoročnega lombardiranja (zastave) kmetijskih pridelkov v slučajih nujnih potreb denarja, s čemer se kmetu omogoči dosegati boljše cene s tem, ko isti v sili ni primoran svojih pridelkov pod ceno prodajati, nego si lahko proti zastavi (in obdržanju v svojih shrambah) poskrbi denar, pridelke pa prodaja ob ob času, ko se mu cene vidijo najprimernejše.

Gotovih pridelkov imamo pri nas preko domače potrebe in izvoz je vendar že enkrat treba organizirati. Zlasti v tem oziru se v drugih državah zelo veliko dela, mi pa ostajamo tam, kjer smo ob izbruhu svetovne vojne nehali.

Da bo treba pospeševati tudi kmetijsko šolstvo in zlasti kmetijsko literaturo, je samo ob sebi umevno.

Država se za podrobnosti omenjenih vprašanj nikoli ne bo mogla brigati, vse to je nujno prepuščeno oblastveni skupščini.

Velike so te naloge. Ali za vsako stvar je treba denarja. Zato se upravičeno z bojaznijo vprašujemo, v koliko bo že v kratkem času mogla oblastvena skupščina izvesti, kajti oblastvene blagajne bodo v začetku docela prazne, prispevki iz Belgrada gotovo ne bodo bogati, novih davkov nalogati pa ne bo kazalo, ker so že splošno zelo prazni.

In če bi bili vsi ti predpogoji v najugodnejši meri dani, pa se nam pred očmi pojavlja vprašanje, kako bo oblastna skupščina sestavljena? Kdo bo v njej odločeval? Bo li ta imel smisla za vsa ta vprašanja? In če bo imel tudi smisla, ali bo dovolj sposobnosti in energije pri vseh merodajnih činiteljih?

Kakor vemo iz zgodovine preteklih dni, se je SLS zlasti v kranjskem deželni zboru vedno z vso resnostjo zanimala za razna kmetijska vprašanja, je veliko, zelo veliko storila, veliko pa dobro pripravila. Zlasti zavarovanje živine je bilo pripravljeno in skoraj bi bilo prišlo do uresničenja, če vojna tozadevnih končnih dogotovitev ne bi bila zavrla.

Od kmeta samega je odvisno, kako se bo v danih razmerah najbolje pospeševalo kmetijstvo. Ako bo volil SLS, je lahko uverjen, da bo njegova stvar v dobrih rokah!

Naše premoženje nazaj!

Dobiti moramo nazaj zlasti vso bivšo deželno imovino in vse deželne finančne virov za bodoče in tudi povračilo onih dohodkov omenjenih dveh, v kolikor se niso uporabljali izključno v namene v okviru nekdanje dežele, za katere namene so se ti dohodki zbirali, dobiti pa moramo nazaj tudi avtonomijo in redno, hitro ter uspešno poslovanje samoupravnega aparata.

Kakšne so bile zlasti naše ceste in pota, ko je vodila deželno gospodarstvo SLS in kako izgledajo danes, ko vodi gospodarstvo centralizem vidovdanske ustave, za katero sta glasovala Žerjav in Pucelj. Ne samo tako, da je žalostno, nego že uprav sramotno! Kam so šli naši denarji? Zahtevamo povračilo, za bodoče pa bomo z našimi denarji upravljali sami in uredili si bomo vse vsaj tako, kakor je bil onekoč.

Naloge oblastne skupščine so že toliko široke, da bomo vedno bolj korak za korakom pribijali k uresničenju avtonomije v našem smislu in se bomo v doglednem času otresli tudi tistega centralističnega jerobstva, ki sedaj še po zaslugi Žerjavovcev in Samostojnežev kot Damoklejev meč visi nad oblastveno skupščino. Z uspešnim delom bomo zlasti Slovenci pokazali, da je avtonomija daleč boljša kot pa porodičarski centralizem, ki ljudstvu ne da do napredka in mu bistveno zapira pot k blagostanju.

Pa tudi upravno poslovanje oblastvene skupščine, odnosno oblastvenega odbora in njih aparata ne bo turško, kakor je ono državne uprave, nego bo moderno, hitro in točno, vloge se ne bodo reševale šele po preteku let ali celo letetele v — peč ali se kot drugod izgubljale!

Veternjaštvo.

Ob ustanovitvi se je Samostojna postavila na strogo razredno stališče? V njej naj bi bili imeli po programu zastopstvo svojih interesov tisti, ki se pečajo s kmetijstvom. Bila naj bi to stranka posestnikov, kmetijskih delavcev in kmetijskih strokovnjakov. Da je to strogo, čeprav pogrešeno in pri nas nevzdržljivo stališče marsikoga mikalo, je naravno in tako se je bilo znašlo v Samostojni še precej ljudi.

Pozneje je stranka privzela tudi obrtnike, kar marsikateremu kmetu - razredobojniku ni moglo biti prav in se je ohladil, obrtniki pa so se že koj po vstopu začutili kot privesek in so Samostojno zapustili že pred zadnjimi volitvami v narodno skupščino.

V novejšem času pa se je ta kmetijska stranka iz špekulacije prekrstila v »Slovensko Kmetijsko Stranko«. Kot samokmetijska, bi dosledno morala izključevati tudi kmetijske delavce in strokovnjake, obrtnike in druge stanove pa še toliko bolj, pa se je vendar istočasno zvezala z bivšimi republikanci iz vseh stanov ter je v nasprotju s svojim imenom postala stranka, v katero vabijo vsakogar in je tudi vodstvo stranke nekmetijsko postalo. Stranka je s tem izgubila za kmeta vsako privlačnost in veljavnost in zaradi take vrtoglavosti je nastal med dotedanjimi pristaši strašanski odpor in trumoma so zapuščali novo pokveko še

zadnji glavni stebri razrednega kova, ostala je v njej samo še peščica nekmetijskih kmetov in nekaj voditeljev.

Kako zna ta stranka delati za koristi kmetijstva in kmetstva sploh, pa se je že davno pokazalo in tudi sicer to vidimo vsak dan sproti. V vladi je, pa namesto uspehov vidimo vsak dan večje davke, obubožanje, rubežni, z eno besedo: eno samo veliko praznoto. Čudno ni, da spričo brezglavosti, vrtoglavi in veternjaški politiki ne morejo za svoje volivce ničesar doseči.

Kaj pišejo nasprotniki.

Oblastvene samouprave v očeh samostojnežev. »Kmetijski list« piše: »Naj se nihče ne zanaša, da se bo takoj pri sklicanju bodočega deželnega zbora začel cediti po deželi sam med. — Treba bo še veliko potrpljenja in ogromno dela, predno bomo občutili sadove samouprave.« — Če je zakon o samoupravah tako zanič, da bo treba čakati, predno bo kaj zalegel, zakaj ste pa bili zanj? Ali pri glasovanju za centralistično ustavo niste vedeli, da se brez denarnih sredstev, ki ste jih izročili v popolno oblast centralistom — vzorno in plodonosno delovanje »deželni zborov« — ne bo moglo dobro začeti. Ali ne čutite, kako sami sebe tepete po zobeh?

Oblastne samouprave in žerjavovci. »Domovina« piše, da med deželnim zborom, kakor smo ga imeli, in oblastno skupščino ni bistvenih razlik in da bodo samouprave še bolj koristne za slovensko gospodarstvo, kot bi bila avtonomija. To je seveda popolna neresnica, kajti najbolj zaručan človek ve, da bi nikdar siti belgrajski centralizem neprimerno raje nam dal avtonomijo, kot samoupravo, če bi bila ta res večje vrednosti za slovensko gospodarstvo. Če pa ponovno povemo, da so prejšnji deželni zbori smeli delati postave, oblastvena skupščina jih pa ne bo smela, temveč dajati samo neke odredbe, ki jih bo veliki župan lahko po mili volji črtal, je s tem dovolj povedano, kaj je več vredno: oblastvene skupščine ali avtonomija.

Kdo bo zmagal pri oblastnih volitvah? »Narodni dnevnik«, ki je svobodomiseln, naši stranki nasproten list, je izračunal na temelju državnoborskih volitev iz leta 1925., da bo dobila SLS od 52 oblastnih poslancev 39, ostanek pa druge stranke. Pravi tudi ta časopis, da je večina SLS zagotovljena, pa če bi šli skupno v boj proti njej vsi nasprotniki. Mi nismo proroki, vendar smo prepričani, da bo ogromna večina slovenskega naroda pokazala tudi pri teh volitvah, da ne odstopi od svojega katoliškega in slovenskega programa. Zato morda ne bo napačno, če si prorokovanje »Narodnega dnevnika« vtisnejo v spomin tudi oni, ki bodo našo SLS med volivnim bojem grdili in z lažmi — »zmagali«, po volitvah pa bolj kot lastni pristaši hodili okrog tiste stranke, ki so ji z volivno kroglico izrekli — nezaupnico.

Nečuvno potvarjanje. Ni je skoraj številke rdečkarske »Delavske politike«, da bi na ta ali oni način se ne zaletavala v naš Jugoslovanski klub z namigavanji, da SLS dela v zbornici proti koristim delavstva. Tega slepomišljenja mora biti konec.

NOVICAR

Domoljub svojim naročnikom.

V današnji številki »Domoljuba« dobe položnico za obnove naročnine vsi tisti naročniki našega lista, ki jim »Domoljuba« pošiljamo po pošti naravnost na dom. — Naročniki, ki prejema časopis pri domačem poverjeniku, naj plačajo naročnino poverjeniku oziroma od njega pooblaščenemu nabiravcu.

Vabimo Vas kar najljubše, da ostanete v Novem letu zvesti svojemu najboljšemu prijatelju in svetovavcu prav vsi in da mu pridobite kar največ mogoče novih naročnikov.

Cena »Domoljuba« ostane tudi nadalje ista in sicer velja za vse kraje v Jugoslaviji Din 38.—, za Avstrijo šiling 7.—, za Češko-slovaško čK 35.— za Nemčijo, mark 4.50.—, za Francijo frank 30.—, za Italijo lir 25.—, za Ameriko dol. 1.—.

Naročniki v Nemčiji, Franciji in Ameriki, ki jim ne moremo postreči s položnicami, naj pošljejo naročnino v priporočnem denarnem pismu ali pa po banki.

Položnice naj se poslužijo vsak čim prej, — gotovo pa vsaj do 15. januarja. Poleg naslova naj dosednji naročniki zapišejo besedico »stare«; to pa samo taki, ki so že

Zato pozivljamo »Delavsko politiko«, da pove jasno, kdaj je Jugoslovanski klub ali katerikoli njegov poslanec kaj predlagal proti interesom delavnega stanu in kdaj je glasoval za katerikoli zakon, ki bi bil delavcem v škodo. Če rdečkarški list ne odgovori na vprašanje jasno in resnično — naj si zapiše za ušesa znano besedo — delavske varalice.

»Država je nekaj drugega kakor vladac«, pravi zadnja »Domovina« in še pristavlja, da je državotvoren tudi tisti, ki najodkritije in najostreje razkriva gnilobe in napake na državnem telesu. — Popolnoma pravilno! Žal, da pripovedujejo liberalci te resnične besede šele sedaj, ko so v opoziciji in ko na lastni koži, čeprav še zelo malo, čutijo, kaj je nasilje. Ko pa so bili na vladi in vodili volitve, so govorili in pisali, pa tudi delovali vse drugače. Zadržali in ustavljali so časopise, ki je pisalo proti vladajoči stranki, ob službo so hoteli spraviti učiteljstvo in drugo državno uslužbenstvo, ki ni hotelo v samostojno-demokratski tabor. Še svoje somišljenike, ki niso hoteli biti — liberalni agitatorski kričarji, so preganjali. Vse, kar ni pripadalo samostojni demokratski stranki — je bilo protidržavni element pod kontrolo znane teroristične nacionalne garde. Liberalen kolovodja se je celo izrazil, da v štirih letih ne bo nobenega klerikalca več v državnih službah. Zato naj samostojnodemokratski kolovodje, preden izprašujejo vest drugim, penižno potrkajo na svoja grešna prsa.

letos dobivali »Domoljuba« naravnost na svoj naslov po pošti. Vsak naj torej zapiše na srednji del natančen svoj naslov. Če je treba na naslovu kaj popraviti, naj se to zapiše na drugi strani srednjega dela položnice. Denar z izpolnjeno položnico naj se odda vselej na tisti pošti, na kateri se list prejema, ne na kaki drugi, ker sicer lahko nastane pri upravnistvu neljuba pomota.

Naročnina na »Domoljuba« se plačuje lahko tudi v polletnih ali četrtletnih obrokih, toda v vsakem slučaju naprej. Kdor ne zmore celoletne naročnine, plača lahko v dveh ali štirih obrokih. Za eno polletje velja »Domoljuba« 19 Din, za četrta leta pa 10 Din. Ta olajšava pa velja le za one, ki prejema list po pošti; za naročnike pri poverjenikih pa le v toliko, kolikor to dovoli poverjenik.

Najtopleje priporočamo zopet skupno naročanje, najmanj dva časopisa na en naslov. V tem slučaju je cena za Jugoslavijo 36 dinarjev za en izvod. Kot nagrado poverjenikom ali njih pomočnikom dovoljujemo tudi nadalje 10 odstotkov popusta, ki se dá po želji poverjenistva v gotovini ali z namečkom »Domoljuba«. Opozarjamo pri tej priliki, da moramo prejeti nabrano naročnino najkasneje koncem prvega polletja. Zaposneli plačniki - poverjeniki povzročajo sebi in upravi mnogo neljubih neprilik.

Naročniki pri poverjenikih naj točno v določenem roku odrajtujejo naročnino. Z nerednim plačevanjem se povzročajo samo neljube težave poverjenikom, ki imajo itak dovolj posla in skrbi z nabiranjem naročnikov in naročnine.

Pri vsaki spremembi naslova se mora poleg novega sporočiti tudi stari naslov, pod katerim se je časopis pošiljal dosedaj. Kdor želi »Domoljuba« prejemati pri poverjeniku (župnem uradu, kaplaniji, dru-

štvu itd.), naj to pove tam; ako ga je doslej prejemal naravnost na svoj naslov, pa ga ne želi več tako prejemati, naj nam vrne prvo številko, ker jo bo dobil itak pri poverjeniku.

Končno omenjamo še to, naj se po »Domoljubovih« položnicah pošilja naročnina edino samo za »Domoljuba«.

d Knjige Družbe sv. Mohorja. Kljub povodnji, ki je za več dni ustavila obratovanje v tiskarni Družbe sv. Mohorja na Prevaljah, se je s stalnim nadurnim delom vendar doseglo, da začne družba letošnje knjige razpošiljati 10. dec. in bo odprava knjig raznim poverjenistvom v treh tednih končana. Mohorjani dobijo letos: Koledar za leto 1927. s popolnim imenikom vseh članov. 2. Večernice 79. zvezek. 3. Dr. Brecljevo knjigo: Čuda in tajne življenja. 4. Dr. L. Ehrlicha knjigo o katoliški cerkvi, 2. zvezek. Za doplačilo pa dobijo člani knjigo Sv. Frančišek Asiški, spisala Marija Kmetova, in božično pesem v prozi, ki jo je po angleškem izvirniku prevel J. Vidmar. Knjige se bodo pošiljale po temle redu: 1. Prva jih dobi ljubljanska škofija, 2. Italija, 3. Amerika, 4. ostale jugoslovanske škofije in razni kraji, 5. lavantinska škofija, 6. krška škofija.

d Potrebno vprašanje. Gg. dr. Korošec, Ljuba Davidović in Joca Jovanović so poslali finančnemu ministru sledeče vprašanje:

»Že pet mesecev je minilo, odkar se uradnikom in državnim nameščencem odteguje 10 odstotkov od njihovih plač za pomoč poplavljenim krajem. Ta lepa vsota mora predstavljati že precejšnjo vsoto denarja in z njo bi se lahko dala velika pomoč za vse poplavljenice v mnogih krajih. Kolikor pa nam je znano, se dosedaj tem krajem ni do danes dala prav nobena pomoč. Zato Vas prosimo za pismen odgovor:

1. Kolikšno vsoto ste dosedaj razdelili? 2. Koliko od te vsote se je porabilo za popravo krajev? Če ne 3. zakaj se porablja 10 odstotni odtegljaj od plač držav-

Namakaj z „Žensko hvalo“ — perli z „Jelenjim milom“!
To najbolj obvaruje perilo, ki se brez truda popolnoma očisti.
SCHICHTOV NAČIN PRANJA

nih nameščencev in uslužbencev?»

Morda bi odgovoril tudi g. Pucelj?

d Vse zaupnike, ki so prejeli v razprodajo koledar naše Kmetijske zveze prosimo, naj ga čimprej razpečajo in pošljejo po nakaznici odgovarjajočo vsoto. Kdor ne more razpečati, naj nam koledar takoj vrne. — Tajništvo JKZ.

d Koledar naše Kmetijske Zveze je od vseh žepnih koledarjev najbolj priljubljen. Ker ima močno vezavo je cena Din 10 sorazmerno nizka. Kdor bi ga še želel naročiti, naj piše po dopisnici na naslov: Jugoslovanska kmetijska zveza, Jugoslovanska tiskarna, Ljubljana. — Vse tiste, ki so prejeli koledar v razprodajo nujno prosimo, naj ga brzo razpečajo. Kdor ga ne more razprodati, naj ga nam istotako hitro vrne, da moremo postreči drugim naročnikom.

d Pohlepno mesto. Svoj čas si je mesto Kranj pod liberalno vladno priklopilo desni breg Save, ki je doslej spadal v občino Stražišče. S tem je dobila blagajna kranjske občine velike dohodka na davkih, ker leže kolodvor in gašijske tovarne na desnem bregu. Sedaj hoče dobiti Kranj še farovško loko, ker se isto tako zidajo velike tovarne ter vasi Huje in Klanec, ki sta na levem bregu Kokre in spadata v predaško občino. Huje in Klanec pa nista kaj zadovoljna, zakaj predaška občina je menda brez doklad.

d Žirovska elektrarna se bo po zadnjih povodnjih kmalu popravila. Ker ji preostaja še veliko moči, se pogaja z Ljubljano, da le-ta prevzame odvisni tok. Tako bo obstoj žirovski elektrarni zagotovljen.

d Most čez Savo pri Medvodah bo kmalu dodelan in bo čimprej izročen prometu.

d Trg Tržič je kralj z odlokom 1. decembra povzdignil v mesto.

d Občina Trbovlje je 1. decembrom postala trg.

d Upokojen je ravnatelj tobačne tovarne g. Jos. Mandelj.

d Prodaja posestev ob državni meji. Novi finančni zakon vsebuje določilo, da se 50 km od državne meje brez predhodnega odobrenja vojnega ministrstva in ministrstva notranjih zadev ne smejo prodati, oddati v najem inozemcem nepremičnin, zlasti zemljišč, poslopij in gozdov.

d Osrednja obrtna banka s 75 milijoni dinarjev osnovne glavnice pobira sedaj svoje prve delnice po 200 Din. 40% delnice bo podpisala država, 51% samostojni obrtniki, 9% pa prijatelji obrti. Banka bo imela velike ugodnosti pri davkih in taksah. Delnice se podpisujejo pri Zadrugi gospodarski banki v Ljubljani.

d Pisarna tajništva K. Z. v Kranju pošlje vsak ponedeljek v pisarniških prostorih odvetnika g. dr. Igo Šilarja (v Gorjancu hiši). Naj se člani KZ prav pridno poslužujejo te pomoči v različnih n. pr. vojaških, davčnih in sploh političnih zadevah. — Tam se dobi tudi Koledar KZ. Brž sezite po njem, ker le malo števil je še na razpolago. Tajnik KZ.

d Okrožni urad za zavarovanje delavcev hočejo Mariborčani ustanoviti za Štajerce. Ljubljanski okrožni urad je proti delitvi. Odločilo bo ministrstvo.

d 42 kmetov zaprtih. Poročali smo v »Domoljubu« o štirih splavih lesa, ki jih je odnesla Drava. V Medjimurju so kmetje z življenjsko nevarnostjo polovili velik del ubeglega lesa, pa so prišli orožniki ter vse pozapirli, dasi je lastnik splavov pripravljen ulovljen les kmetom podariti.

d Deželni most čez Savo pri Taenu je, dasi je železen in sloni na kamenitih podstavkih, vsled zadnje povodnji razrahljan, da je nevarnost, da se podre. Gradbena direkcija je prepovedala ves promet z vozovi, dovoljena je le še pešhoja čez most.

d Umetniške razglednice. Apostolstvo sv. Cirila in Metoda je izdalo štiri vrste novih razglednic Bogorodice in sv. Cirila in Metoda. Razglednice so posnete po umetniških slikah prvih ruskih cerkvenih slikarjev, Nesterova in Vasnecova.

d Novo geslo so za volitve iznašli samostojneži oz. slov. radičevci. Dočim je njihovo glasilo »Gruda« tajilo neumrjnost duše, dočim radičevci po Hrvaškem povsod podpihujejo odpadle duhovnike proti katoliški Cerkvi, dočim radičevski voditelji javno izjavljajo, da so proti katoliški Cerkvi — pa sedaj pred volitvami naši samostojneži prihajajo z novim geslom: Bog in pravica. Za Boga se potegujejo menda s tem, da njihovo glasilo taji neumrjnost duše, za pravico pa s tem, da na vseh koncih podpirajo centralizem, za katerega so glasovali. Vetrnjaki so pa sijajni, ti gospodje samostojneži!

d Čudne, prečudne stvari prihajajo na dan o denarnih poslih naših gospodov žerjavovcev v Slavonski banki, kateri je zmanjkalo zelo veliko število milijonov, da bi mogla izplačati vložnikom njihove vloge. Zagrebški časopisi prinašajo novice, o katerih trdijo, da so čisto točne in bodo priobčili tudi fotografije raznih takih čudno-prečudnih kupčijskih pogodb in poslov. Gre za ogromne vsote, ki so jih dobivali žerjavovci za svoje — časopise, ki s svojimi umazanijami zastruplja slovensko mladino. Govori se tudi o nekem državnem denarju, pri katerem bi nekateri zaslužili strahotne milijone, ko bi pravočasno ne segla po teh milijonih roka usode. So stvari, pri katerih se človeku želodec in pamet obračata, ko sliši, kako razbojniško propadli (ta izraz ni lep, toda čisto točen) so nekateri voditelji naših liberalcev. Ko bo stvar toliko dozorela, da bo smela tudi v tisk, se bomo obširneje pogovorili.

d Obsodba po tiskovnem zakonu. Odgovorni urednik »Jutra« je bil radi nekega dopisa iz Naklega o gđ. učiteljici Gromovi obsojen na mesec dni ječe, 5000 Din odškodnine, 5000 Din kazni, na poravnano vseh stroškov in objavo razsodbe v »Jutru«.

d Meter po šest dinarjev. V Osijeku je ob povodnji zalila voda manufakturna skladišča tvrdke Mioković. Vse blago je bilo v vodi. Sedaj tvrdka razprodaja blago po šest dinarjev meter. Nabasana ulica ljudi je stala tam, ki so čakali, da pridejo na vrsto. Blago je še čisto dobro, le umazano je. Če se opere, bo kot novo. Tvrdka sicer ne bo imela dobička, reklama je pa dobra in poleg mokrega blaga prodaja ob enem še veliko suhega.

d »Orliček«. Izšla je 4. številka »Orliča«, našega najboljšega mladinskega časopisa. Cela vrsta drobnih, zabavnih in poučnih stvari, da ima deček ali deklica res užitek od prve do zadnje strani. Starši, dajte otrokom branja, zdravega branja! Celo življenje vam bodo hvaležni. »Orliček« stane 12 Din letno ter se naroča v Ljudskem domu v Ljubljani. Dobijo se še vse številke.

d Za cerkev v Stenjevacu se starokatoličani še vedno bijejo. 21. nov. je hotel neki odpadli katoliški duhovnik zopet udreti s svojimi ljudmi v cerkev, pa so domačini do zadnjega napolnili božjo hišo, ob vratih pa so se postavili katoliški visokošolci iz Zagreba, člani društva Doma goj. Tako so hujšaki morali ostati izven cerkve ter so priredili shod, na katerem so padale surove psovke na kotliško cerkev. Radičevci ta nasilja z vsemi močmi podpihujejo in podpirajo.

d Huda organizacija. Belgrajske veletrgovine za manufakturno blago, ki zagajajo manjše trgovce, imajo organizacijo, katere namen je, prisiliti male trgovce, da svoje obveznosti napram veletrgovcem vedno pravočasno poravnajo. Mali trgovec, ki se ne drži določenega roka, nikjer več ne dobi blaga, niti izven Belgrada in celo ne iz inozemstva, ker organizacija takoj poroča na vse strani o plačilni nemogućnosti naročnika. Če pa član organizacije hoče na skrivaj nuditi malemu trgovcu boljše plačilne pogoje, kot jih je določila organizacija, je kaznovan od 25 000 do 100 000 Din, ki so sodno iztiriljivi. Veletrgovina je s tem dosegla že velike uspehe, mali trgovci točno plačujejo in veletrgovci upajo, da bodo mogli zato cene blagu znizati.

d Operirano srce. Minulo soboto pa so pripeljali v belgrajsko bolnico mizarkega učenca Branimira Markovića, ki ga je v pretepu nekdo zabodel v prsa. Službujoči zdravnik, ki je ranjenca preiskal, je ugotovil notranje krvavenje. Obvestil je o tem profesorja dr. Milivoja Krstića. Ta je bolnika ponovno natančno preiskal ter ugotovil, da je ranjeno srce. Srce je bilo že tako oslabiljeno, da je jedva še mogel ugotoviti posamezne utripe. Po kratkem oklevanju se je odločil za nevarno operacijo srca. V navzočnosti treh zdravnikov-pomočnikov so ranjencu odprli prsni koš. Srčni mehur je bil napolnjen s krvjo in delovanje srca bi moralo vsak hip prenehati. Dr. Krstić je takoj prerezal mehur ter odstranil strnjeno kri. Nato se mu je posrečilo ustaviti krvavenje, nakar je mehur zopet sešil in operacija, ki je trajala jedva 20 minut, je bila izvršena. Bolnik se je kmalu zavedel in srce je začelo zopet navadno delovati. Vest o nenavadni operaciji, prvi te vrste v naši državi, je izzvala v zdravniških krogih občudovanje in splošno zanimanje.

d Sv. Nikolaj in šolarček. Slovenski šolarček bi bil rad za Miklavža 100 Din. — Z okornimi črkami napiše pismo na Miklavža s to prošnjo, da ga usliši in mu pošlje bankovec. — Pa naslov se je glasil samo na Nikolaja. — Iznajdljiva pošta pošlje pismo na največjega veljaka Nikolo v državi, ker ima tudi Miklavževo brado.

— In res, Nikola prejme pismo, obenem pa tudi naroči, da se pošlje malemu prosilecu 50 Din. — Solarček dobi denar razočaran in z mešanimi čustvi, ko je prosil vendar za 100 Din, pa je prejel le polovico in še to ne naravnost, marveč po državni centrali. — Gre in se primerno sicer zahvali gospodu Nikoli, pač pa pri...: Prejubi sv. Miklavž! Prosim lepo, da bi mi drugič poslal denar naravnost in ne skozi Beograd, ker tam se jih vselej — polovico prime. — — — Solarček je imel menda prav.

d »Pucaj« mi cipele! Bivši avstrijski častnik, sedaj v naši armadi je dobil slugo — Srba. — Ukaže mu v jugoslovensčini: »pucaj« (osnaži) mi cipele (čevlje). — Sluga vzame čevlje, strumno pozdravi ter odide z njimi. Ko ga ni dolgo nazaj in čuje častnik sumljivo prasketanje, gre na vrt, od kod je čul pokanje. A kaj vidi? Sluga je pristavil čevlje ob zid ter nanje — streljal. — Častnik ga seveda primerno pozove, kaj da počne. — Sluga na to: »Pa eto, kazal si mi, neka »pucam« cipele. Sada pucam. — (Pucati se pravi namreč po naše — streljati.) — »Jugoslovensčinec se je jugoslovanski častnik bržčas odvalil.

d Zrtev eksplozije. Na Doberni pri Trbovljah je delavec Grosič prezgodaj prišel v bližino zažgane mine, ki se je razpočila ter delavca zelo nevarno ranila.

d No vozite brez luči. Na Dunajski cesti tik pred Ljubljano je zvečer neki avtomobil tako zelo zadel ob voz posestnika Franca Javornika z Ježice, da ga je popolnoma razbil, znatno poškodoval konja in voznika. Javornik je vozil brez luči, šofer pa z malimi svetilkami.

d Krvave koline. V Slavoniji je običaj, da se vrši ob kolinah velika pojedina, kakor pri nas na svatbah. K taki pojedini povabi gospodar svoje prijatelje, znanke in sorodnike. Seveda se ob takih prilikah tudi pridno »uničuje« alkohol. Razgreči duhovi često povzročijo prepir in pretep. Take krvave koline so se vršile tudi minulo soboto v osiješki okoli. Bogati kmet Mita Grčić je povabil na kolino med drugimi tudi svoje brate in svojega očeta. Med pojedino pa so se bratje sporekli z očetom. Nastal je pretep, tekom katerega je sin Mita ustrelil svojega očeta, sin Nedžad pa svojega brata Mito.

d Vlom v poštni urad. Vlomilci se v novem času kaj radi spravijo na državne blagajne. Tako so pretekli ponedeljek ponoči vlomili v poštni urad v Dobu pri Domžalah ter odnesli okrog 6000 Din.

d Prašiča so ukradli. Iz Sostrega pri Ljubljani nam poročajo: V noči od sobote na nedeljo — 28. novembra — so v Sadini vasi pri Pulju ukradli debelega prašiča, težkega nad 200 kg. Zaklali so ga pri sosedovem kozolcu, pustili tam čreva in želodec, ostalo pa odnesli. Poklicani orožniki so sledili kri do Dobrunj, potme pa je zginila vsaka sled, ker so v tem času ljudje že cesto razhodili. Hudobni lopovi so uničili trudapolno delo celega leta pridne gospodinj. V Štepanji vasi in v Hrušici sta baje po hišah prodajala dva človeka zelo poceni meso. Osumljena sta, da sta udeležena te tatvine. Preiskava bo pokazala, če je sumnja uničena.

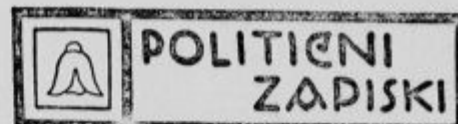
d Kratka zgodovina Maribora. XXI. zvezek Cirilove knjižnice obsega zanimivo zgodovino Maribora, za kar se bodo poseben zanimali poleg Mariborčanov vsi Štajerci, katerim je Maribor politično in kulturno središče. Zgodovino je spisal prof. Majcen ter se dobiva v Cirilovi tiskarni v Mariboru. Cena žal ni navedena. Knjižico vsem ljubiteljem zgodovine najtopleje priporočamo.

d Mussolini proti lajnarjem. Italijanska vlada je pred kratkim prepovedala oblačenje lajnarjem in vodnikom medvedov izdajati potne liste za inozemstvo, češ, da ti ljudje v inozemstvu kvarijo ugled fašistične Italije. Italijanski lajnar, katerega je bilo preje po vseh večjih mestih najti, je sedaj prava redkost. Londonsko čaropisje k temu piše, da jih tam naravnost pogrešajo, ker je bil slikoviti Italijan z lajno in opico, ki je k opernim napevom plesala, posebno pri Angležih pravi priljubljen. Pred vojno so samo v Londonu našli osem sto italijanskih lajnarjev, ki so dobivali lajne od nekega v Londonu živečega italijanskega tovarnarja. Še danes je v Londonu štiri sto lajnarjev, ki pa so vse prej kot Italijani. Opice in medvedje so pa popolnoma izginili iz ondotnih ulic. Čas za te vrste obrti ni več primeren, zato bi tudi brez Mussolinijeve odredbe polagoma popolnoma izginili. — Tudi v naših krajih smo včasih videli mnogo teh lajnarjev ali pa onih muzikantov, ki so muzicirali z ustmi, rokami, nogami in ne vemo s čem še vse. Dandanes tudi teh ni več.

d Račio in katoliška vera. V Zedinjenih državah se zadnja leta silno množe prestopi v katoliško vero. Vzrok je iskati v tem, da vsako nedeljo poslušajo milijoni ljudi katoliške pridige, ki jih prenaša radio v vsa stanovanja brez razlike vere.

d Zemeljski plaz uničil celo mesto. V južni Franciji je zadnje tedne strašno deževalo. Posledice so bile velike povodni in zemeljski plazovi, ki so napravili ogromno škodo. Strašno nesrečo je povzročil plaz pri mestu Nizza ob obali Sredozemskega morja. Tu leži malo mestce Roqueville na pobočju večjega hriba. Dne 24. novembra se je pričela nenadoma zemlja s hriba pomikati proti dolini. Strahovite množine zemlje, blato in vode so drvele vedno bolj naglo po pobočju in kmalu dosegle mesto. Prebivalci so bili od bobnenja bližajočega se plaza še pravočasno opozorjeni in večina si je še rešila življenje. Posrečilo se je rešiti tudi bolnike iz bolnice. Vendar pa je plaz tako hitro pridrvel, da je blato zalilo večje število hiš, v katerih se prebivalci niso mogli več rešiti ter so bili usmrčeni. Med pokanjem tramovja in zidov je ogromna odeja zemlje polagoma pokrila hiše ter se z njimi vred valila naprej v dolino. Bil je strašen prizor, ko je plaz pokrnil in odnesel 50 hiš mesteca. 24 oseb je izgubilo pri tem svoje življenje. V dolini se je plaz ustavil. Izgledal je kot velikanski, nad en kilometer dolg in 50 metrov visok nasip iz rujavne, blatne zemlje, iz katere so štrleli kot palice ostanki gozdov, ki so preje pokrivali goro. Zemljo je posnelo z gore do skale.

d Prebivalstvo sveta se je v zadnjih

Nova vlada.

Ko danes to pišemo, nove vlade še ni. Ko naši naročniki dobijo »Domoljub« v roke, pa morda Uzunovičeve vlade ne bo več.

Radičevci s samostojneži ter radikali so državno gospodarstvo tako temeljito zavozili, da se je bati najhujšega. Država brez denarja, ljudstvo do golega slečeno, vlada brez načrta, brez volje in brez moči, da bi kaj naredila. Cela država od preprostega kmeta do kralja gori čuti, da je tu treba nekaj temeljitega preokreniti. Centralizem je pahnil državo v dno propada.

In sedaj se išče izhod iz tega prepadla, kamor so nas tekom 8 let potisnili žerjavovci, samostojneži, radičevci in radikali.

Kralj sam skuša najti izhod iz položaja, katerega so ustvarile centralistične stranke. Poklical je k sebi v posvet Ljubo Davidoviča, predsednika demokrat. stranke, dr. Ninčiča, notranjega ministra Maksimoviča in dr. Korošca. S slednjim se je zgovarjal poldrugo uro. Dr. Korošec samobesbi umevno ni hotel nič povedati, kaj sta govorila, a gotovo je, da je povdaril, da je sedaj najnujnejša državna potreba rešitev gospodarske krize, za katero je potrebna močna vlada.

Na drugi strani pa popolnoma ovirata delavnost vlade, tudi če bi ta imela voljo za delo, Radič in Pašič. Radič neprestano govori in obrača zdaj enega, zdaj drugega, najrajši pa svoje zaveznike radikale. Da potem tako razdrapani in sama s seboj skregana vlada ne more nič delati, je jasno. Pašič pa hoče na vsak način vreči sedanje vlado zato, ker ne sede v njej njegovi ožji prijatelji in ker še vedno drži zveze z Radičem, s katerim je čisto nemogoče skupno delati. Pašič ima večino radikalov za sabo in tako vlada nikdar ne ve, ali ima v zbornici večino ali ne. Odtod njena nedelavnost.

Pri posvetovanjih za novo vlado se zlasti opaža, da se za Pribečevića in Žerjava v Beogradu nihče ne zmeni. Kralj je klical v avdienco iz opozicije Davidoviča in Korošca, Pribečević je ostal pozabljen. Pravtako je po sedanjih posvetih sodeč izključeno, da bi prišli v vlado žerjavovci. Stranka, ki je zagrešila toliko nasilij, stranka, ki je v prvi vrsti zagrešila današnji žalostni položaj, pač ne more priti vpoštev pri reševanju iz tega položaja. Pribečević in Žerjav sta zelo obupana, ker morata stati čisto ob strani.

12 letih kljub vojski pomnožilo za 5%, produkcija (pridelki in izdelki) pa za 17%.

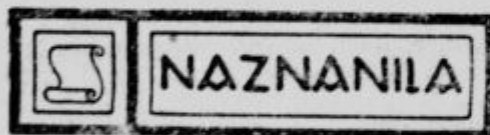
d V osmih dneh ozdravljenja raka. Na graški kliniki profesorja Habererja so z beljakovino, odvzeto iz telečjih žlez, ozdravili tekom osmih dni več na raku bolnih bolnikov, katerih položaj je bil že popolnoma brezupen.

d A. K. M. Nam tudi ni znano. Vaše pismo smo poslali loterijskemu odboru.

p Zerjavci na diki. To jih pa ima, uboge liberalce. Ker je izključeno, da bi prišli v vlado, skušajo zopet zatajiti svoj program ter iti pod streho kakšne druge stranke. Najprvo so se ponujali radikalom, ki so se pa lepo zahvalili za take »junake«, nato so na kolenih prosili Davidoviča, naj jih sprejme. In že so bobnali po svetu, da se bodo zopet združili z Davidovičovo stranko. Toda tudi ti ne marajo z nasilniki in korupcionisti nobenih zvez. Kaj bo, kaj bo! Milijoni, ki so jih nakradli po državnih kasah in raznih bankah (o teh stvarih prihajajo kaj čudovite reči na dan) zmanjkujejo. Kdo bo sedaj plačeval grdobiye, ki jih tiskajo po svojih časopisih in ki jih zastonj pošiljajo po Sloveniji!

p Radičeva zvezda na zatonu. Radičeve polomije na Hrvaškem so vedno večje. Preteklo nedeljo je imel več shodov po Hrvaškem, ki niso bili samo zelo slabo obiskani, temveč so jih tako motili, da je moralo orožništvo vmes posegati. V Viriju sploh ni mogel priti do besede. Šele ko so skoro vsi ljudje odšli — ostalo jih je samo še okrog 40. — je mogel govoriti. Zato je nadaljnje shode odpovedal.

p Pašić in Petrović sta se pobotala. Nastas Petrović je bil svoj čas odličen radikal, toda samovoljnosti Pašićeve ni rad prenašal, zato je izstopil iz stranke. V Davidovič-Koroščevi tromesečni vladji je bil notranji minister. Sedaj sta se s Pašićem pobotala. Ne ve se še, če je Petroviću namenjena kakšna važnejša naloga v stranki.

n Ježica. Orlovski odsek na Ježici vprizori v nedeljo 12. decembra ob treh popoldne vtiško dramo v štirih dejanjih »Zloba in zvestoba«. Vsi vabljani.

V Sori pri Medvodah uprizori Izobr. društvo v nedeljo 12. decembra ob 3. uri popoldne krasno igro v 6. dejanjih: »Pešigalčeva hčica. Udeležite se v obilnem številu.

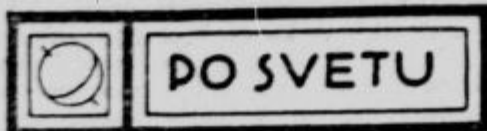
n Cerkveni koncert priredi Viskj. cerkveni zbor (pevski krožek) v nedeljo dne 12. dec. ob 16 v Mengšu.

n Gorenji Logatec. Satnerjev zbor priredi prihodnjo nedeljo dne 12. decembra ob 5 popoldne v naši skupni cerkvi cerkven koncert, ki ga vodi starosta slovenskih skladateljev p. Hugolin Satner sam. Ker je ta zbor eden prvih v Sloveniji, zato vabimo na ta cerkveni koncert vse prijatelje lepega petja, zlasti pa notranjske cerkvene pevske zbore. Čisti dobiček bo za poplavljenice.

n Novo mesto. V Novem mestu se bo vršil 19. t. m. ustanovni občni zbor »Streliške družine« za sodni okraj Novo mesto. Pristop je dovoljen z dopolnitvijo 18 letom in imajo mladi člani pri poznejšem vojaškem službovanju ugodnosti za skrajšan vojaški rok. To društvo je pa velikega pomena tudi v socialnem in patriotskem oziru; zato se vabijo k pristopu vsi sloji brez razlike strank. Na gori omenjenem občnem zboru se bode izbral za dobo enega leta osemčlanski odbor in se bodo sprejemali člani.

n Javna zahvala. Podpisani se zavarovalnici Slavija javno zahvaljuje, ker mu je v 14 dneh vse razen državnega obdika pošteno plačala in jo priporočam. Jakob Kadunc, Znojila pri Kamniku.

Velika zaloga **Bačke moke** po nizki ceni pri NOVAKU, pekarija — Ribnica. 8378

Italijansko prodiranje na Balkan. Albanija popolnoma odvisna od Italije. Te dni je upravičeno razburila vso našo javnost prijateljska pogodba, ki sta jo sklenili Italija in Albanija. S to pogodbo je Italija spravila Albanijo v popolno odvisnost. Albanija se je namreč zavezala, da ne bo sklenila nobene politične ali vojaške pogodbe z drugo državo, če v to ne privoli Italija. To se pravi, da naša sosedna Albanija ne sme z našo državo napraviti nobene pogodbe, ki Italiji ne bo všeč. S tem je naš zunanji minister Ninčič, ki vedno pripoveduje, kakšni naši prijatelji so Italijani in ki se hodi klanjat Mussoliniju, dobil precejšnjo klofuto. Mussolini se je hinavsko napram njemu dobrikal, za njegovim hrbtom je pa Albancem, ki jih je spravil pod svojo odvisnost, takorekoč prepovedal z nami govoriti. Niso zastonj naši poslanci in zlasti naš voditelj dr. Korošec opozarjali Ninčiča, naj Italijanom ne zaupa. Toda on se ni menil za opomine Slovencev, ki Italijane in njihovo zvestobo predobro poznamo in je še naprej verjel Mussoliniju, ki ne misli drugega, kakor kako bi čim prej napravil okrog naše države železen obroč, tako da bi se mi brez volje Italijanov niti geniti ne mogli.

Rumunski kralj proti prestolonasledstvu svojega sina Karla. Rumunski kralj, ki se mu je zdravje zboljšalo, je poslal ministerskemu predsedniku pismo, v katerem piše, da je pretegal vse vezi s svojim sinom Karlom, ki živi v Parizu ločen od prve žene z drugo in da ne dopusti, da bi on po njegovi smrti zasedel rumunski kraljevski prestol. Karl pa ima v Rumuniji še mnogo prijateljev, ki zahtevajo, da se on vrne v domovino in po očetovi smrti zasede prestol. Nekateri se potegujejo, da bi v slučaju smrti rumunskega kralja kraljica Marija prevzela regentstvo.

Prenapolnjene ječe v Italiji. Fašisti še vedno vprizarjajo nečuvna nasilja nad svojimi nasprotniki. Povsod vidijo strahove in nevarnosti za svoj obstoj in neusmiljeno preganjajo ljudi, o katerih le količkaj sumijo, da so nasprotniki fašizma. Na stotine bivših poslancev, uradnikov, odvetnikov, profesorjev in drugih so utaknili v ječe. Stanovanja jim pa plenijo in požigajo.

Mnogi odlični možje so izginili in se ne ve, kje so; ali so v ječi, ali so jih fašisti umorili, ali se kje skrivajo.

Pomirjenje na Grškem. Po dolgotrajnih političnih bojih in številnih prekucijah sta se vodilni grški stranki t. j. republikanska in monarhistična, končno le pomirili. Spoznali sta šele po dolgih desetih letih medsebojnega pobijanja veliko škodo, ki sta jo povzročili grškemu narodu. Zato je vsaka nekaj odnehala in ustavili sta skupno vlado, ki ji načeljuje 75letni Zaunis, ki bo baje nepristranski.

Angleži ustanavljajo zvezo štirih velesil. Angleški zunanji minister je povabil vlade Francije, Italije in Nemčije, da pošljejo svoje zunanje ministre na sestanek, na katerem naj bi se ustanovila zveza štirih velesil. Povabljenе države niso odklonile te ponudbe, pač pa se o tej nameravani zvezi precej razpravlja in ugiha.

Nemci proti umazanemu in pohujšljivemu tisku. Kakor pri nas, tako imajo tudi Nemci polno časopisov in knjig, katerih namen je s svojimi ostudnimi članki pohujševati mladino in jo zapeljevati v brezverstvo. Tem zastrupljavcem pa je sedaj napravil konec nemški državni zbor, ki je sklenil zakon, ki pod najstrožjimi kaznimi zabranjuje umazano pisarjenje v časopisju in knjigah. Tudi pri nas bi tak zakon ne škodil.

Iz zaslužljene zemlje.

Radi zmanjšane obtoke bankovcev je italijanska industrija zašla v velike težave. V primorskih tovarnah odpuščajo velike množine delavcev. Ker se fašisti s silo branijo, da bi bili odpuščeni, bodo morali seveda iti Slovenci. Toda kam? Na zaslužka, ni kruha! V Južno Ameriko. Tako uničuje Italija naš življenj na Primorskem.

Goriški podprefekt je prepovedal vse prireditve, pač pa na debelo dovoljuje plese. Mladina, ki nima prilike iti v pošteno društveno zabavo, hodi seveda na plese. Italija hoče naše ljudi tudi moralno pokvariti, da jih ho laže uničiti.

V Dolenji vasi so imeli občni zbor prosvetnega društva. Drugi dan so karabinjerji ovadili udeležence na višjo oblast, češ, da se je vršil volivni shod. Zaprti bodo.

Ker je Italiji zmanjkalo denarja, so razpisali notranje posojilo. Fašisti silijo naše denarne zavode na podpisovanje visokih vsot, sicer jim groze z nasilji. Ubogi naš človek!

Enrilo

Splošno priljubljen

kavni nadomestek

okusen i cenen.

Dobliva se v vseh

dobro asortiranih

kolonialnih trgovinah.

PO DOMOVINI

SMARTNO OB DRETI.

Letošnje slovesno obhajanje praznika sv. Martina, patrona naše župnije, je bilo združeno z lepo slovesnostjo. Č. g. dekan Anton Novak iz Gornjega grada je blagoslovil cerkvene slike, katere so bile izvršene v tem letu. Slike so delo akademskih slikarjev gg. Kleinerta in Holubarja, ki sta vsa cerkev prenovila. Slovesnosti je prisostvoval tudi g. okrajni glavar iz Gor. grada z go. soprogo. — Kakor drugod po Sloveniji je tudi našo Zadrebko in Savinjsko dolino obiskalo meseca oktobra silovito deževje. Vode so naraščale in prestopale bregove. Posebno Savinja je divjala in napravila neizmerno škodo zlasti lesnim trgovcem, ko jim je jemala les in splave. Odnesele je tudi mnogo jezer, tako da cela vrsta žag ne obratuje. — Prosvetno društvo živahno deluje. — Tudi električno razsvetljavo so si omislili nekateri gospodarji in jim sedaj že razsvetljuje stanovanja.

PODBREZJE.

(Avto-brizgalna.)

Na Martinovo nedeljo so naročili naši gasilci pri tvrdki »Renault« v Parizu, odnosno pri njenem zastopniku g. A. Lampretu v Ljubljani, prepotrebno motorno brizgalno. Omenjeno gasilno društvo se je ustanovilo šele pred letom dni, a je izredno delavno; spočetka si je mislilo postaviti najprej gasilni dom oz. dvoran, kjer bi se prirejale predstave in poučni tečaji, a si je premislilo, ker se je priklatlila v našo okolico požigalska tolpa. Odločilo se je torej zbog vedno se ponavljajočih požarov, da kupijo motorno brizgalno. Naročena motorna brizgalna bo močna 36 konjskih sil in bo dajala 1000 litrov vode na minuto in se bo lahko brizgalo na 3—4 cevi hkratu! Seveda bo treba k brizgalni tudi mnogo cevi, katerih pa društvo ne more naenkrat kupiti, ker nima zadosti denarja. Zanašamo pa se gasilci na radodarnost podbreških in okoliških posestnikov, da nam ne odrečejo podpore, ko bomo prihodnje dni pobirali les in druge darove za to prepotrebno gasilsko orodje!

KA PRI ZIDANEM MOSTU.

Občni zbor krajevne organizacije SLS za tukajšnji okoliš se vrši v nedeljo, dne 19. decembra 1926. po prvi sv. maši v društveni sobi »Prosvetnega društva«. Vsi člani in prijatelji naše organizacije pridite!

KRTINA PRI DOBU.

(Novi zvonovi.)

(Prošnja do dobrotljivih src.)

Lep, visok stolp mične gotske cerkve sv. Lenarta in sv. Roka na Krtini v dobovski fari še vedno sameva, je še vedno brez lepo donečih glasov. Odbor za nabavo novih zvonov je zbral že eno tretjino zneska, toda treba je še dveh tretjin. Zato dragi ljubljani sosednjih župnij, ne odbite mile prošnje sv. Roka in sv. Lenarta, ako potrkata po odboru na Vaša srčna vrata ter

Vas prosita za mal prispevek za nove zvonove. Vsak Vaš najmanjši dar Vam bosta povrnila s svojo priprošnjo ter Vas s svojo pripomočjo pri Bogu obvarovala bolezni in nesreči pri živini in družini. Saj je krtinska cerkev znana božja pot sv. Roka in sv. Lenarta daleč naokrog po kamniški, brdski in moravški okolici. — Te vrstice je zapisal ne odbor za nabavo zvonov, ampak popotnik, ki je obiskal tamošnjo okolico, a mu je bilo dolg čas, prazno in pusto, ko pri cerkvi sv. Roka na Krtini ni bilo v stolpu klicarja k jutranji, opoldanski in večerni molitvi. Takoj je segel v žep ter prispeval dar za nove zvonove. Dragi prijatelj, stori tudi ti tako in božji blagoslov ne bo izostal.

STRANSKA VAS PRI DOBROVI.

Majhna je naša vas: s predmestjem skupaj je 15 hiš. Da pa radi beremo, kažejo naslednje številke: 2 dnevna Slovenca in 3 nedeljski, 10 Domoljubov, 13 Katoliških misijonov, 6 Bogoljubov, 2 Vigredi, 1 Glasnik, 6 Sadjarjev in Vrtarjev, 2 Kmetovalca, 1 Lovec, 8 članov Mohorja in 1 Mladika. Kljub nesreči, ki nas je zadela ou veliki povodnji in pa da nam že 3 mesece voda zaliva njive in travnike, ostanejo zvesti poštenemu in pa krščanskemu časopisju!

RAKA.

Letošnje leto je poteklo v naši župniji v znamenju temeljitih poprav. Zvonika župne cerkve sta dobila novo streho in krasna slika sv. Lovrenca v glavnem oltarju, delo slovečega slikarja Lajerja, je prenovirana. To skupno z veličastnim zvonenjem mogočnih bronastih zvonov, daleč naokrog največjih, poveljuje službo božjo. Prenovljeno je tudi stanovanje cerkovnika ter zid krog cerkve in pokopališča. Zvonik podružne cerkve sv. Marjete se tudi ponša z novim ogradjem in streho. Enako sta ista že po vojni prenovljena pri sv. Lenartu in sv. Petru. Prenovljena je društvena dvorana, ki je dobila betonski tlak, vrata v ozadju in nova, velika okna. V nedeljo, dne 5. t. m. je nastopil po večernicah Miklavž s svojim spremstvom. Dne 12. t. m. vprizori istotam tukajšnji orlovski odsek igre »Mlinarjeva hči«. Na dan sv. Janeza Ev. 27. decembra pa imajo na Raki fantje Leskovške dekanije svoj dan.

ST. VID NAD LJUBLJANO.

Zdravstvena predavanja, katera je na prošnjo BPC vse večere preteklega tedna v domu prireditel Higijski zavod iz Ljubljane, so bila tako podučna in deloma s skioptičnim deloma s filmskimi slikami tako nazorna, da moremo vsem našim prosvetnim društvom prav toplo priporočati, naj si ta predavanja ocrbe. Tudi predavatelji, gg. zdravniki so bili zelo zadovoljni, zakaj prav vsak večer je prišlo v veliko dvorano nad 500 poslušalcev, ki so ukaželjno, z resnobo in v vzornem redu sledili izvajanjem predavateljev. Naj bi bila prav tako polna udeležba in prav tako vzoren red prihodnje

nedeljo, ko se bo predavalo o alkoholizmu, popoldne za šolsko mladino, zvečer za odrasle. S tem bo vrsta zdravstvenih predavanj za letos zaključena. — Letošnji Miklavžev večer z otroško igrico in petjem je bil brez dvoma najlepši, kar smo jih dosedaj videli v St. Vidu; prav primerno je bilo, da je angel povedal nekaj zgodbe iz življenja sv. Miklavža, žal, da njegov prešibki glas pri ogromni udeležbi otrok in odraslih ni mogel obvladati velike dvorane; škoda tudi, da je bil vtis nad vse ljubke igrice, pristrčenega petja in veličastnega nastopa sv. Miklavža nekoliko pokvarjen po ne ravno priporočljivem nastopanju in obnašanju peklensčkov in vsled vsekako predolgo trajajoče razdelitve daril. Vse drugačen vtis od te sicer tako lepe prireditve bi bili odnesli mali in veliki, ko bi bil nastop peklenskih duhov samo trenoten, razdelitev darov pa naj bi se izvršila ločeno, popolnoma za-se. Pri razdelitvi daril so se nam poleg tistih, ki niso ničesar dobili, najbolj smilili — dvoranaki stoli. — Z.

DOBRNIC.

(Požar.)

Dne 19. novembra ob 3 zjutraj je nastal požar sredi vasi na Dobravi pri Dobrniču pri posestniku Koželju po domače Šubčevih. Pogorelo je vse gospodarsko poslopje, zraven tudi četvero svinj, ki jih ni bilo mogoče več rešiti. Sumijo, da je zažgala zlobna roka. Zahvaljujemo se požarni brambi iz Žužemberka, ki je prihitela na pomoč, da se niso užgala še druga poslopja.

PREDOSLIJE.

(Zopet požar.)

V ponedeljek, dne 29. okt. zvečer ob 11. se je požigalec predaške okolice spravil nad gospodarska poslopja graščine Brdo pri Predosljih. Začelo je goreti ob gozdu. V par minutah je bilo še vse s slamo pokrito in leseno poslopje en sam plamen. Uničeni so vsi poti, šupe, hlev; razen tega tudi najrazličnejši poljedelski stroji in mnogo perutnine.

Hvala Bogu, da je bilo vreme popolnoma mirno. Sicer bi bila v veliki nevarnosti tudi nekoliko oddaljena starodavna graščina, ki je krita s šinkelni.

TRBOVLJE.

1. decembra je kralj podpisal ukaz, da se Trbovlje povzdigujejo v trg. Občina šteje s Hrastnikom vred okoli 18.000 ljudi, brez Hrastničanov pa 13.000, torej dovolj

DOBRO BLAGO! NIZKE CENE!

»OBLAČILNICA«

manufaktur, trgovina na debelo in drobno

Ljubljana, Miklošičeva cesta 7

ima najlepšo in največjo izbiro raznega sukna, hlačevine, volnenega blaga za ženske obleke, barhenta, flanele in druge perilnega blaga

na izredno nizkih cenah.

Naročniki »Domoljuba«, kupujte manufakturno blago le pri »OBLAČILNICI«.

tudi za mesto. Bolj ko lepega naslova bi bili veseli, če bi postale Trbovlje sedež raznih uradov, saj je tu nad polovica vsega prebivalstva v okraju. Od prevrata sem smo imeli na občini le gerente, sedaj je po polletnem odlašanju potrjen za župana Sitor, podžupan pa je Vodušek.

Obvestila.

d Lovsko orožje in vsa popravila najceneje pri puškariju F. K. Kaiser, Ljubljana.

★ Zlatnike v »Gazetec milu« so našli dalje sledeči: g. Franjo Kralj, Breznik pri Skočjanu, kup. milo pri tvr. Ivan Globevnik, Skočjan pri Mokronogu; g. Mica Belcijan, Litija, kup. milo pri tvrdki Lebinger in Bergman, Litija; g. Neža Breščak, Polzela, kup. milo pri tvrdki Josip Rojnik, Polzela; g. Jana Gjurić, Gravešina pri Zagrebu, kup. milo pri tvrdki Rudolf Weiss, Zagreb; g. Ana Slavec, Berdovec p. Metlika, kup. milo pri tvrdki Jožef Brožič, Metlika; g. Rebershek, Cerknica, kupila milo pri Ivan Butkovič, Cerknica; g. Suzana Cerne, Bezna pri Rušah, kup. milo pri tvrdki Franjo Lamprecht, Ruše; g. Marija Varl (Mihova), Kamna gorica, kup. milo pri Konsumnem društvu, Kropa; g. Dragutiz Spirane, Karlovac, kup. milo pri tvrdki Ivan Strzalkovsky, Karlovac; g. Marija Kozič, Murska Sobota, št. 248, kup. milo pri tvrdki Frane Ohar, Murska Sobota; g. Marija Škrjanc, Bilovik št. 41, kup. milo pri tvrdki Perdan, Ljubljana; g. Elizabeta Brlek, Slivnica, kup. milo pri tvrdki Anton Vodenik, Hoče pri Mariboru; g. Marija Bohinc, Zupnišče Brezovica, kup. milo pri tvrdki Čuden, Brezovica; g. Magda Santek, selo Rudeš, občina Vrapče pri Zagrebu, kup. milo pri tvrdki S. Schreiber, Zagreb; g. Marija Majerič, Sv. Miklavž pri Ormožu, kup. milo pri tvrdki Anton Golenko, Sv. Miklavž pri Ormožu; g. Milkica Lemaić, Banja Luka, kup. milo pri tvrdki Gjerdjo Stričević, Banja Luka; g. Antonija Gros, Dobletina, kup. milo pri tvrdki Makso Turnšek, Nazarje; g. Cecilija Dobaj, Duplica pri Kamniku, kup. milo pri tvrdki Josip Klemenčič, Kamnik; g. Frančiška Zakrajšek, Nova vas pri Rakeku, kup. milo pri Prvem delavskem konsumnem društvu Nova vas pri Rakeku; g. Bara Simonič, Vinji vrh, kup. milo pri Prvem delavskem konsumnem društvu, Semič; g. Antonija Kordiš, Retje št. 14 pri Orteneku, kup. milo pri tvrdki Josip Košmerl, Retje pri Orteneku.

★ Lastniki blokov št. 35, 38, 40, 44, 48 z dne 1. decembra, A 48, A 16, C 28, C 50, F 3, F 18, D 6, D 37 od ostalih dni naj se izvolijo oglasiti v naši detajlni prodaji na Dunajski cesti št. 23 dvorišče, kjer se jim izroče nagrade. Obenem si dovoljujemo vljudno opozoriti, da nadaljujemo z reklamnimi prodajami za Božič. — Carl Pollak, d. d. tvornica usnja in usnjatih izdelkov, detajlna prodaja, Ljubljana, Dunajska cesta 23, dvorišče.

★ Današnjemu celemu nalogu je priložena posebno zanimiva priloga slovite bančne tvrdke A. Rein in drug. kom. družba v Zagrebu, na katero posebej opozarjamo. Splošno priznana točnost in solidnost te tvrdke in silajni uspehi njenih odjemalcev — vse to jo vsakomur priporoča.

Naznanjamo, da se zopet vrši letos velika božična prodaja v vseh oddelkih in prostorih veletrgovine R. Strmečki, Celje, po globoko znižanih cenah.

IZOBRAZBI

Judje in časopisje.

(Konec.)

Ze iz tega, da so judje v posesti skorajda vsega svetovnega kapitala — kot smo videli zgoraj — sledi, da morajo imeti silen vpliv tudi na časopisje. In res! Statistika nam pove, da je časopisje bolj in bolj v rokah judov, marsikje je postalo že popolnoma judovski monopol.

Celoten pregled je sledeči:

V rokah judov so vse velike telegrafične pisarne, v katerih se odločuje, katere ne in v kakšni obliki naj se objavijo. V rokah judov so vsi veliki korespondenčni uradi, to je pisarne, ki zalagajo časopise s članki. V rokah judov so vsi veliki inseratni instituti, to je pisarne, v katerih zbirajo in oddajajo posameznim časopisom inserate. V rokah judov so vsi znatnejši podeželski strokovni listi. Pa tudi tam, kjer listi niso izključno v rokah judov, imajo judje veliko besedo zraven, bodisi tudi pod okriljem imen, ki ne razodevajo ravno judov. Poglejmo pa še podrobneje.

Na Nemškem je samo v Berlinu tri četrte časopisja izrazito judovskega mišljenja, mnogo ostalih časopisov pa ima judovske sourednike. Pri Wolfovem biroju, ki je za Nemčijo v prvi vrsti merodajen, so vodja in glavni delničarji pristni judje. Nemški korespondenčni uradi so do dve tretjini judovski. Literarni, umetniški, gledališki pa tudi zabavni listi so v Nemčiji povetini judovski. Skratka dve tretjini če ne tri četrtine vsega tiska v Nemčiji imajo judje v svoji oblasti.

Za Avstrijo je pisal Edvard pl. Hartmann že pred 35 leti, da so judje na tem, da skoraj monopolizirajo ves tisk. — Na Ogrskem je bilo leta 1900. sledeče stanje: Od približno 1000 ogrskih časopisov je bilo 100 katoliških, 25 protestantskih, 40 drugih narodnostnih, ostalih 800 izključno judovskih. Podobno je izjavil za l. 1919. baron dr. Versey: »Naše ogrsko časopisje je po večini judovsko.«

Isto je na Francoskem. Ze leta 1914. je spregovoril Henri Rochefort za Pariz tako pomenljive besede: »Poglejte časopisje; saj ni več francoskega časnika, vse je v rokah judov.« Leta 1910. je pisal Francoz Folonne: »Judje so lahkovernost Francozov izborna izrabili; čez noč so razširili judje svoje knjige, časopise, podobe, kabinete, govornike in si tako ustvarili nasledstvo. Francoz sam, ker vse tako rad posnema, je sam jud postal.« Dognano je, da je samo v Parizu devet desetink urednikov judovskega pokolenja.

Tudi v angleškem časopisju imajo judje vodilno vlogo. Tako je gotovo, da ima pri največjem dopisnem uradu: Northcliffe jud Rotschild največ akcij. Prav tako tudi pri Reuter-biroju.

Niž bolje ni tudi v Italiji, v Severni Ameriki in drugod. Jud komandira svet s časopisjem v roki. Katoličani! Enajsta ura je, da se zbudimo iz spanja!

Nova knjiga.

Dr. P. Grivec, Slovanska apostola sv. Ciril in Metod. Ljubljana 1927 (str. 180, 42 slik). — Ob 1100 letnici sv. Cirila Apostolstvo sv. Cirila in Metoda izdalo ob širen življenjepisa slovanskih bratov sv. Cirila in Metoda. Lepšega daru Apostolstvo ni moglo pokloniti slovenskemu ljudstvu za Cirilov jubilej, kakor ga je s tem življenjepišom. Knjiga hoče širše kroge našega naroda seznaniti z življenjem in delovanjem dveh naših največjih apostolov in prosvetiteljev. Če gledamo, kako drugi narodi take svoje apostole, moramo mi v svojo gramoto priznati, da zaostajamo daleč za njimi. Sv. Cirila in Metoda svoja apostola vse premalo poznamo, vse premalo častimo. Temu nedostatku hoče knjiga odpomoči. Pisatelj nam v jasni in poljudni obliki slika sveto življenje in apostolsko delo slovanskih bratov, njune boje in zmage. Živa in nazorno dokazuje, da sta sv. Ciril in Metod velika glasnika vesoljne krščanske ljubezni in edinosti vseh narodov v eni Kristusovi cerkvi ter da po izredni prosvetni delavnosti in po junaški svetosti spadata med največje moze svetovne zgodovine, med najodličnejše svetnike katoliške cerkve.

Knjig krasi 42 zelo lepih slik; med njimi že mnogo vzhodnih slik velike umetniške vrednosti.

Po obliki in vsebini je to ena najlepših slovanskih knjig zadnjega časa. Zato ne sme biti zavedne slovenske hiše, ki bi se je ne omislila. Da bi se knjiga morla tem bolj razširiti, je cena nenavadno niska. Stane, vezana v močan karton, v knjižgarnah 20 Din; udie Apostolstva pa jo dobe pri poverjenikih, katerim se je te dni razposlala, po 16 Din, pri upravi (Ljubljana, Rožna ulica 11) pa, če jo osebno vzamejo, celo izvod po 15 Din.

Po katoliški svet.

Kje država lahko precej »prišpara«? Francozi imajo, kakor znano velike težave s svojim frankom, ker ne morejo uravnovesiti državnih dohodkov in stroškov. Vzelo temu so odjemali in odjemljajo pouk redovnikom in redovnicam, dasi so te šole najizvrstnejše in znatno cenejše od državnih. Pariski list »La Croix« piše, da bi francoska država samo pri šolskih izdatkih lahko prihranila letnih 200 milijonov frankov, ako bi se brigala bolj za državno gospodarstvo, kakor za boj proti — samostanskim šolam.

Par zanimivosti z evharističnega kongresa v Čikagi. Kongresa so se udeležili zastopniki najvišjih državnih oblasti. Predsednik Združenih držav se je oprostil kardinalu Mundelajnu, poslal pa je na kongres kot predstavitelja države delavskega ministra Davisa. — Tudi nasprotniki katoliške vere so večinoma okrasili svoje hiše, in neki angleški poročevalec trdi, da je bila od sto komaj ena hiša brez okra-

skov. Vsi čikaški časopisi, brez razlike političnega naziranja so že mesec dni prej prinašali obširne članke o pripravah, neki časopis je podal svojim bralcem samo v enem dnevu 700 fotografskih posnetkov. 100.000 avtomobilov je bilo udeležencem na razpolago, in 300 poročevalcev raznih časopisov se je vozilo v svojem posebnem vlaku. — Uprave železnic so preskrbele za kar največjo varnostno službo. Proga, po kateri so se vozili visoki cerkveni dostojanstveniki, je bila, neposredno pred odhodom vlakov, točno pregledana od najzanesljivejših železniških uradnikov. V ta namen je bilo »mobiliziranih« nič manj kot 12.000 železničarjev. — Ganljiv vzgled otroškovanega češčenja presvete Evharistije so pokazale gojenke nekega dekliškega vzgojevališča. Že dolge mesece pred kongresom so prosile v vseh molitvah za dober uspeh. Po vsaki darovani sv. maši, po sv. obhajilu, tudi po vsaki manjši molitvi so vrgle v posebno posodo zrno pšenice za sv. hostije, s katerimi so bili pozneje obhajani udeleženci evharističnega kongresa. — Tako v svobodomiselnih Združenih državah Amerike. Pri nas pa je že skoraj ni verskocerkvene prireditve, da bi naši lajšvobodnjaki ne vrgli na njo svojega nečednega — blata.

Velika družina. Kralj in kraljica Belgije sta nedavno obiskala preprosto vas, kjer je živel kmečka obitelj z imenom Van Hul. Družina šteje poleg očeta in matere 11 hčera in 9 sinov, torej 20 otrok, ki so vsi čvrsti in zdravi. Lep zgled pravega krščanskega zakonskega življenja!

Zrakoplovce — kongreganist. Španski stotnik Franko, ki je nedavno preletel v aeroplanu dolgo pot iz Španije v Južno Ameriko, je vnet član Marijine družbe Naše ljube Gospe v Sevillji. — Pa bi se vramovali, če kak pokvarjen škric izza

plota zasmehuje naše člane in članice Marijinih družb!

Mož kratkih odgovorov. Predsednik Združenih držav ameriških obiskuje, kakor znano, redno nedeljsko božjo službo. Ko je prišel neko nedeljo domov, ga je vprašala žena, kakšna je bila pridiga. »Lepa«, je odgovoril predsednik. Soproga bi rada zvedela kaj več in je nadaljevala: »O čem pa je pridigar govoril?« — Predsednik Coolidge: »O grehu«. — »Kaj pa je vendar govoril propovednik o grehu«, je poizvedovala radovedna dama. Predsednik se je kratko odrezal: »Varuj se ga!«

Učenim se prištevajo, pa še katekizma ne znajo. Ni jih ljudi, ki bi se ob vsaki priliki bolj ne vtikali s svojo veliko učenostjo v verske in cerkvene zadeve kot razni svobodomisleci. Vendar njihovo tozadevno znanje lahko zavrne in osmeši vsak otrok, če je količkaj pogledal — katekizem. Velikansko nevednost je pokazal ob priliki svetovnega katoliškega kongresa v Ameriki tudi neki protikatoliški časopis. Pisal je med drugim: »Katoliki so priredili v Čikagi z veliki svečanostmi 28. mednarodni kongres, da bi slavili temeljno versko resnico o enkratni vsakoletni navzočnosti Kristusovi«. — Uredniki tega ameriškega protikatoliškega lista so torej precej podobni onemu mariborskemu profesorju, ki med razne načine opravljanja svete maše z vso resnobo uvrstil »suho mašo, ki se bere na veliki petek«.

Če vere ni.

Na Francoskem so že dolgo vrsto let na krmilu brezverske vlade, ki delajo vedno na to, da bi pregnali vero in bi tako zavladalo popolno poganstvo. Iz šole so pahnili verouk. Duhovniki so preganjani.

Posledice tega so se kmalu pokazale v tem, da je ljudstvo zgubljalo vero. In ker ni močne vere, je življenje tudi tako — nenravno. Število otrok se manjša. Starši imajo navadno po dva otroka, malokrat več. To je pa za narod velika nevarnost, ki je dala misliti voditeljem države. Na vse mogoče načine se trudijo odpraviti to zlo. Že l. 1913 je izšel zakon, po katerem dobe starši z velikim številom otrok posebne nagrade od države. Finančni zakon, ki stopi v veljavo 1. januarja 1927, določa nagrado 360 frankov (750 Din) na leto za otroka v številni rodini in sicer do 13. leta in če so v družini najmanj štirje otroci.

Tudi poseben časopis izhaja za povzdigo družinskega življenja, osnovali so z istim namenom posebno družbo, imenovano »Številne francoske družine«. Posebno so delavni v tem oziru francoski katoliki, ki sami dajejo pri tem najboljši zgled. Vera je potrebna!

Odločna beseda.

Ob otvoritvi šolskega leta na katoliški univerzi v Lyonu dne 17. novembra je govoril kardinal Maurin o svobodi pouka. Med drugim je rekel: »Katoliki, nekdanji borci za svobodo Francije, upajo, da jih Francija ne bo več smatrala za državljane druge vrste. Zahtevajo, da se izjemni zakoni iz leta 1901. revidirajo in oni iz leta 1904. sploh odpravijo. Sicer izjavljajo, da so pripravljeni sami si poiskati pravice in si zopet pridobiti svobodo, ki se jim odreka. Ali jih smem jaz zadrževati pri teh njihovih namerah? Bog varuj! Ako nimamo svobode pouka, je to izguba, ki se ji moramo odtegniti, ker nam vest daje to pravico.«

Razno.

Angola Brali smo, da sta se sestala Mussolini in angleški zunanji minister Chamberlain v Livorno na Laškem in da sta se dogovorila glede portugalske kolonije Angole. Angleži bodo dovolili, da Portugalska to kolonijo Italiji proda; Portugalska je od Anglije popolnoma odvisna, in če Angleži le malo pritiskajo, se mora vdati. Angola je doli v jugozahodni Afriki, petkrat tako velika kot Jugoslavija, bogata na kavčuku, bombazu, rudninah in dragih kamnih. Ljudi ima samo pol milijona. Ker je visoka, je podnebje kljub bližini ekvatorja tudi za južne Evropejce prikladno in bi se torej lahko naselilo tam na milijone Italijanov. Italija je preoblijudena in ne ve, kam z ljudmi.

Brzojavne čestitke. Holandska pošta je vpeljala posebne brzojav. vzorce za čestitke. Tako so ljudem všeč, da jih kupijo že sedaj na mesec po 10.000.

LISTEK

POVEST GORSKE FARE.

»Na to sem tudi mislila, gospod župnik... Nedeljska pridiga je bila tako lepa — o svetem ognju. Pri tem sem morala vedno misliti na župnišče pri Sv. Mihaelu. Tam je tako toplo, tako prijetno. Tam se bo pač našel pozimi kak kotiček za Greto, sem si mislila. In sedaj sem tu. Prav lepo prosim, gospod župnik...«

Župnik se je sicer nekoliko začudil tej nenavadni prošnji. Toda kaj naj bi storil? Kdor pridiga v nedeljo o krščanski ljubezni in usmiljenju, v pondeljek ne sme postaviti revne ženice pred vrata. Duhovnik ne sme samo učiti božjo besedo, ampak jo mora tudi izpolnjevati... In tako je ostala Greta vso zimo v župnišču in je pomagala, kjer je mogla. Dejanje usmiljenja je bilo bogato poplačano. —

Božič se je bližal. Božič v hribih, Božič v snegu! Svoj živ dan ni videl župnik Sv. Mihaela toliko snega. Pet, šest čevljev visoko je ležal. Hiše so bile podobne neznansko velikim, belim panjem in zvonik si je nadel tako mogočen snežen klobuk, da je bilo kar smešno.

Vesolja, ki ga sicer prinese Božič na zemljo, župnik ni mnogo videl pri svojih župljanih: srca moč

so ostala trda, samo otroke si je pridobil. No, vsaj nekaj. Može so bili še daleč od njega, in to je kalilo božično radost.

V topli, domači sobi pa, kjer so migljale lučice na božičnem drevescu, je pozabil vse skrbi in postal zopet mlad. Tih, dober angel je šel skozi staro župnišče in potrkal rahlo na vrata in na srca, njegovo ime je bilo milo in lepo: mir!

Zunaj je bila tiha, jasna zimska noč. Na nebu so migljale zvezdice, skozi ozračje je donelo kot tiho petje, kot skrivnostno zvonjenje, če udarja veter na svojo harlo in začno otrple strune brniti — na zemlji sveta tišina, veselo pričakovanje božjega deteta...

Župnik je nadomestil na božičnem drevesu dogorele svečice z novimi, drugo za drugo, in se veselil kot otrok. »Božič, sveta, blažena noč!« je rekel Barbari. »Vsi postanemo otroci. Samo nekoliko presamotno je tu in pretiho. Manjka glasnega rajanja, veselega, brezskrbnega smeha, ki ga zmora samo mladina. Manjkajo ljubljenci Jezusovi: otroci, čisti, nedolžni...«

Gospa Barbara se je v zadregi smejala in migljala Greti, ki se je za pečko tiho muzala, naj molči. »Ali bi hoteli pogledati, gospod župnik, mala darila...«

»Preveč jih je, gospa Barbara. Ne razumem čemu to... in to...« Pogledal se je in opazoval mizico, nagromadeno z darili, odprl tudi zavezan zavojček in se vedno bolj in bolj čudil.

Rahel, sladek glas je šel skozi tišino, kot bi kdo zabrenkal na visoko, jasno struno, kot bi oddaleč

zapel zvonček. Nebo je bilo jasno, zvezde so se blešketale, rahel pajčolan je ležal okoli zlatih očesa. Visoko in mehko je ležal sneg in trepetajoče lučke so švigale preko njega.

Po prstih se je bližalo krdele, nemo, kot angeli so korakali. Spredej otrok v belem oblaku, z rokami dvignjenimi za blagoslov. Nato po dva in dva, sveti angeli z bleščečimi peruti, z zlatimi obročki v svetlih, valujočih laseh. In končno tri temne postave s kronami. Med njimi pa je plaval počasi rdeče zvezda z nežno svetlobo.

Župnik je hitel k vratim in jih odprl: »O nebesa! Nebeško Detel«

Srebrnojasno, vabljivo in radostno je zadonelo:

Sveta noč, blažena noč...

In čez prag so stopicale male, hitre nožice, nebeška četa je prišla v župnišče, se postavila s sklenjenimi rokami okoli svetega drevesca in pela:

»Sveta noč, blažena noč...«

Oči so se svetile, lica žarela, ustnice prepevale — nad njimi pa je sijala mnogoobetajoča rožnata zvezda s svojo nežno, trepetajočo svetlobo.

Župnik je stal ob strani, sklenil roke in solze so mu tekale iz oči. Nič lepšega, nič ljubšega ni na svetu. Zdeli so se mu kot poslanci z neba, in vendar so bili le najrevnejši iz vasi. Toda božični čar jih je ovil in uredil iz otrok — anjele!

Pesmi ni bilo konca. In ko je bila izpeta, so prišli trije mali, zaviti možje s svojo živordečo zvezdo, v kateri je gorela lučka in so začeli govoriti:

»Mi smo trije kralji

iz Jutrove dežele —«

Župnik je poslušal otroške besede kot kako razodetje. Vse se mu je zdelo prevara, pravljica, sanje. Šele, ko so glasovi umolkli, se je povrnil njegov duh v resničnost.

»Ne morem vam povedati, kakšno veselje ste mi napravili,« je rekel. »Kot žudež se mi zdi vse to, svetel, ljubek čudež!«

Bele srajčke malčkov so bile iz grobe platna, brada kralja Gašperja iz lanu, krona iz zlatega papirja — vse samo kinč — in vendar tako ljubko, tako prisrčno...

Božal je otroke po licih, jih stiskal za roke, gladil po laseh — »O blaženi božični mir!«

Gospa Barbara je postregla nebeščanom, visokim kraljem in njihovem spremstvu s poticami in orehi. Usteca so umolknila, očesa so plašno gledala župnika. Ko so ga videli, da je vesel in da se smeje z njimi, so zasadili bele, čiste zobke v hrustajoče pecivo, trli so orehe, vmes pa je začel teči, sprva tiho, nato pa vedno glasneje in radostneje tok besed.

Zvon je zazvonil v zimsko noč — osem glasnih, bobnečih udarcev. Razpršil je pobožno četo. Toda gospa Barbara in Greta sta še našli dovolj časa, da sta naložili vsakemu koristno stvar na roke in stisnili še svetel srebrn novic.

Nato so se vrata zaprla. Zunaj pa je lahno škripal sneg in kot iz nebes je donelo:

»O sveta noč, blažena noč —«

Lahen veter je razpršil zadnje glasove — in zopet je zavladala globoka, sveta tišina. Zvezde pa so smehljale, kot nebeška očesa zle na zemljo.

Župnik je še dolgo stal ob oknu s solznimi očmi. Tako srečen je bil, tako vesel: tudi njemu se je rodil Zveličar.

Na drugi božični praznik je nekdo potrkal na župnikova vrata. Kot drevo visok človek je stopil v sobo in s kučmo otresele sneg z obleke. »Vesele praznike, gospod župnik! Neko prošnjo imam — jaz sem namreč...«

»Kjer stoji pred hišo veliki leseni križ, kaj ne?«

»Da. Stvar je namreč ta: župan je osemdeset let star in vso zimo bolan. Zato hoče odložiti župansko čast in misli, da bi bil jaz najbolj pripraven. Pri

Sv. Mihaelu je potreben tak, ki je mož na svojem mestu.«

»To ste vi gotovo: sedem čevljev visok. Pred vami bodo pač imeli strah. Sedite!«

Stol je zaškripal pod velikanom, ki je sedel ravnokot sveča in vrtel kučmo med prsti. »Če bi gospod župnik rekli kako besedico, pri pridigi, ali tako —«

»Ne, dragi moj! Prižnica je tu za božjo besedo in ne za vaško politiko. Toda drugače bom pa storil, kar bom mogel —«

»Storite to, gospod župnik.«

»Toda nekaj mi morate obljubiti: da boste gostilničarju strogo gledali na prste! To veliko popivanje je hudo zlo.«

»Tudi jaz pravim to. Kamnarji pa pravijo, da ležijo njihova jetra na solni strani, zato jih morajo vedno namakati. Če bom jaz na krmilu, bo pa drugače.«

Župniku se je zdel nekoliko robat, vendar pаметen in pošten mož, v katerem bi imel oporo. In obljubil mu je, da se bo zavzel zanj.

Kamnarji pa niso marali tega kmeta. Bali so se njegove strogosti in bi rajši imeli takega, ki več pije in igra karte. Postavili so torej svojega kandidata, ki se je širokoustil in razgrajal. Večer pred volitvami je sedel napol pijan v gostilni in zabavljal čez svojega nasprotnika. Ta je sedel pri drugi mizi, nekaj časa poslušal in mirno kadil svojo pipo. Ko mu je bilo pa zadosti, je stopil k mizi, zgrabil svojega nasprotnika in ga kratkoma vrgel ven v mehki sneg.

Drugo jutro so ga enoglasno izvolili za župana. Sirova moč je njegovim nasprotnikom ugajala kot pravdnost moža.

3. poglavje.

Prišla je pomlad — mrzla, ledena pomlad. Bela Velika noč!

Župnik je bil v velikih skrbih. Petnajst mož ni opravilo velikonočne spovedi in v cerkveni knjigi je bil temen list. Prosil in rotil je one, ki so pozabili svojo dolžnost, a niso sledili njegovemu klicu. Nek skriven uporni duh je razsajal v vasi in se razrašal kot plevel.

Otroke si je župnik sicer pridobil, tudi žene so prišle in poslušale božjo besedo. Može pa so živeli divje in surovo in se niso menili za opomine svojega dušnega pastirja. Razmišljal je o tem, kako je prišlo do tega: do te surovosti v življenju in brezbriznosti v verskih stvareh. Ni mogel najti pravega vzroka za to, dokler ni bila zanj ta temna uganka rešena velikonočni teden, ko je vpisoval imena prvoobhajancev v cerkveno knjigo.

Prišel mu je v roke list, popisane s majhno, naglo pisavo. Bilo je videti, kot bi se onemu, ki je to pisal, treslo srce in roka. List je pripadal gotovo njegovemu predniku in poln začudenja, bolesti in strmenja je župnik bral:

»Najhujše na svetu je greh. Grešnik sem — dvomljivec. Trpim muke izobčenca in ne vidim nikjer pomoči, niti zvezde upanja!

Pomagaj mi, o Bog, potapljam se, utonil bom. —

Daj da bom gledal tvoj obraz! — Daj mi jasnost! In resnico!

S takimi dvomi stati pred oltarjem — kdo razume to? Z živim telesom omedlevam v peklu od žeje in nikogar ni, ki bi mi dal kapljico hladne vode na jezik. Nikogar!

Saj ne poznajo muk, ki jih trpim, saj ne slutijo te groze, ki mi mesari dušo. Svetle, jasne oči imajo, jaz pa sem sam — slepec, zavrženec, proklet!

Zakaj se ne zruši nebo in me ne podsuje?

Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil? ...«

Tu je bila pisava zbrisana, kot od solz, ki so padle na list.

(Nadaljevanje.)

Uživanje arzenika. Hude strupe, katerih večini organizem nikoli ne preneha, spada tudi arzenik. Poznamo ga v dveh oblikah kot kseno in spojeno arzenovo ksilino, ki je bele barve in kot rudnino, ki se izdela v auripigment in zlatorumene barve. Zaradi ta snov hudi strup, dar se dobe ljudje, ki uživajo arzenik in jim popolnoma nič ne škodi. Mnogo takih je na Zveznem Štajerskem in v raznih krajih Nemije. Predvsem so to kmeti in lovci, ki so s tekočim tako privadili uživanju arzenika, da se brez njega niti ne počutijo več. V kraju Ligist živi nek človek, ki uživa precejšnjo množino arzenika. Ko ga zdravniki vprašajo, kaj ga je k temu napeljala, ga je sploh prišel učiti, jim je navedel vzrok: lojazen pred tifusom ali garjem, ki je v njegov okolici takrat močno nasedel. V začetku je jemal po en gram arzenika na dan, pozneje je vzel le dva in končno je prišel celo na tri grame. Azo katerikoli vama nekoliko več, mu sicer ne škoduje mnogo, le nekoliko nerazpoložnega se počuti. V pijanosti je nekdo vzel malo preveč in položil se na tla, na nem znaki zastupljenja, kot pa je tudi prebolel. Zdravniki so ugotovili, da bi ljudje dolgo časa obravnavati in tudi visoko starost dosežajo. To bo pol razumljivo, kajti arzenik je sredstvo proti različnim boleznim in preprečuje vasko gnolobo. Zato je le malo takih izvolencev, ki morejo prenesti tako hud strup. Tudi ni da bi človek s to stvarjo počakal.

Monte Carlo. Enkrat smo že pisali o veliki igralnici v Monte Carlo. Leži v kneževini Monako ob južnofrancoskem morakem obrežju Letos je igralnica imela 130 milijonov francoskih igralcev, ki morejo prenesti tako hud strup. Tudi ni da bi človek s to stvarjo počakal.

Dobro kraljica. Na Holandskem vlada kraljica Viljemina. Za par let sem nima cele plače, temveč se je odrekla 10 odstotkom na korist dobrodelnosti. Sedaj izjavlja, da bo dala tudi leta 1927 iste odstotke v dobrodelne namene. Izjava je podala tudi izjavo, da svoje dohodke na mati za svoje dohodke. Dobrodelnost v Italiji je umrla vojvoda Salaparuta, ki je zapustila vse svoje premoženje v vrednosti 10 milijonov lir za vzdrževanje otroškega doma.

Držite se stare navade

in uporabljajte še nadalje davno preizkušeni

Pravi Franckov kavni pridatek.

Ta pocenjuje kavo, jo krepča in ji daje dober okus.

Tudi k žihu spada neobhodno Pravi Franck.

Meh za smeh.

Točen odgovor. Nekdo je vprašal urednika nekega lista, kakšno sredstvo je najboljšo proti krvavenju iz nosa. Dobil je tale odgovor: »Najboljše sredstvo je to, da ne vtikate nosu v stvari, katere vas nič ne brigajo.«

»Hej, vi tam spredaj, sedite, jaz nič ne vidim.«

»Hej, vi tam zadaj, tiho bodite, jaz nič ne slišim.«

Nekdo z dežele se je pomotoma vdel v brzovlak mesto v osebnega. »He, he, vi,« ga nagovori sprevodnik, »vi imate listek za osebni vlak, a to je brz vlak.«

»Pa bolj počasi vozite, saj meni se nikamor ne mudi,« je kmet mirno odgovoril.

Neki paglavec je prišel v trgovino k Majerju ter zahteval rdečega sukna. Ko mu ga pomočnik prinese veliko balo, pravi deček, da je premalo rdeče barve. Pomočnik prinese drugo, ki je bilo živo rdeče barve. »Ta je pa preveč rdeča,« pravi fant. Pomočnik zopet odide ter čez nekaj časa prinese še eno balo, tako da je že cel kup blaga ležalo na prodajni mizi. »Ta pa bo,« reče navihaneč, »odrežite mi ga za en jeziček, ki ga rabim za parkeljna.«

Vplesni dvorani na Ruskem. »Par-don, moji dami ste med plesom stopili na nogo, zato zahtevam od vas zadoščenja.« »Zakaj ne, tamle sedi moja soproga, tja pojdite, pa ji na nogo stopite.«

To je pa kaj družega. Marica: »Ne verjamem, da bi te bil Slavko kedaj snubil. Meni pravi, da sem jaz edina ženska, katero je kedaj rad imel.«

Berta: »Že mogoče, toda mene ni štel med ženske, ampak rekel mi je vedno le angelj.«

Mimo Slona je šel čevljarški vajenec ter tam čakajočega izvoščeka vprašal: »Ali ste prosti?« Izvošček vesel, da bo kaj zaslužil, je brz vzel odejo raz konja ter rekel: »Seveda sem.« Paglavec se na to odreže: »Veseli bodite, da ste, jaz se moram še dve leti učiti.«

Sodnik: »Torej gospodje porotniki, kaj ste sklenili?«

Porotnik: »Spoznali smo, da obtožene ne ni kriv, toda priporočamo, da ga sodinec še posvari, da naj v prihodnje kaj takega več ne stori.«

»Ne gospod, moja hčer nikoli ne more biti vaša.«

Snubec: »I seveda je nemogoče, da bi bila moja hčer, jaz jo hočem le za ženo.«

Diplomat. Naročnik: »Kako to, da mi niste poslali računa?« Krojač: »Od gospodov nikdar ne zahtevam plačila.« »A če ne plača, sklepam, da ni gospod in potem ga terjam.«

Kratke cigare. Odjemalec (gleda sumljivo v skatljjo, katero mu je prodajalka ponudila): »Zdi se mi, da so te cigare krajše, kot pa bi morale biti.«

Prodajalka: »Da. Veste, opazila sem, da zadnji konček cigare gospodje vržejo proč, zato sem jih pa rajši kar sama prirezala.«

Ravnotežje je zgubila. Mala Minka je padla po stopnjicah. Potolkla se ni, pač pa le prestrašila. Mati prileti, da bi jo pobrala ter ji reče: »Si ravnotežje zgubila, božica?« Ko se je zvečer vrnil oče domov in vprašal Minko, kaj je počela ves dan, je ta prav resno rekla: »Veste ata, ravnotežje sem zgubila, pa ga še nisem našla.«

Otroška. Jelka je šla prvič v cirkus ter tam videla slona. Domov prišedši, jo je mati vprašala, kaj je videla. Jelka je odvrnila: »O-o-o-o, kako veliko miš sem videla, pa rep je imela na koncu nosa.«

Čudna večerja. Gost o polnoči napram vinskim bratcem: »Lahko noč, grem domov, da dobim vegetarijansko večerjo.« »Kaj mislite s tem reči,« ga vprašajo drugi. »Žena mi je naročila, da če me ob desetih ne bo domov, me bo s fiziološko.«

V šoli. »Kako pa je bilo v šoli,« vpraša mati Pepčka, ko je prvič prišel iz šole.

»Vsi, dečki in deklice, so bili prav fletni, le oni se mi ni dopadel, ki je gori pri blagajni sedel.«

Odštevanje. »Oče, kajne da pravijo, da je moževa žena njegova boljša polovica?« »Seveda pravijo.« »Kaj pa potem, če se mož v drugič oženi, potem od njega vendar nič več ne ostane?«

V drogeriji. »Ali ste bili z otroško moko zadovoljni, katero ste zadnjič kupili?«

»O prav izvrstna je, samo zdi se mi, da s težo nekaj ne bo v redu, zakaj otrok je je dosedaj pojedel štiri kile, zredil se je pa samo za tri.«

Za šolo ne mara. »No Tonček, ali rad hodiš v šolo?« »O, v šolo in iz šole že rad hodim, a za ono, kar je vmes pa nič ne maram.«

Naravnost povedal. »Jaz bi rad, da bi se me jutraj ob petih poklicalo,« je rekel potnik hlapcu, ko je šel spat.

Z A T O

KUPUJTE

ZAHTEVAJTE

PAZITE

da boste sveži in zdravi

prvovrsten pridatek h kavi ter

povsod

KOLINSKO CIKORIJO

da dobite samo prave takšne zavitke:

IVAN KURALT

posesnik valjčnih mlinov v DOMŽALAH po domače Tonkove, naznanja, da je

svoj mlin preuredil

in ima na zalogi vedno svežo

pšenično in koruzno moko.

Izdelki so prvovrstni in ne zaostajajo prav nič za najboljšo banaško moko. Preskrbite se pravočasno za praznike, dokler je še kaj zaloge.

Plamena naročila naslovite natančno:

Valjčni mlin Ivan Kuralt, Domžale.

V vasi v svoji okolici pripeljem naročeno blago tudi na dom. — Kmetovalcem priporočam posebno dobre otrobe pšenične in koruzno oploido.

Kdor enkrat pri meni naroči, postane gotovo moj stalen odjemalec, ker jamčim za točno in solidno postrežbo.

Na stanovanje

se sprejmo 3 fantje s svojo oskrbo za mesec. 600 Din. Samo stanovanje s posteljo pa 125 Din. — Poizve se v trgovini PINTAR, Špod. šlika, blizu mitnice.

Kostanjev les

vagonske in manjše množine kupuje KMETIJSKA ZADRUGA v Šmartnem pri Litiji — in plačuje po najvišjih dnevnih cenah.

»Mama, ali bi ne bilo bolje, da bi vas boleli zobje, ne pa teto?« »Zakaj bi bilo to bolje?« »Zato ker vi lahko zobe ven vzamete, teta pa ne.«

Mati: »Res ne vem, kaj bo iz tebe, ti ničvrednej ti. Le pomisli na očeta, njemu so radi vzornega obnašanja v kaznilnici dve leti izbrisali.«

Zavarovalnina. »No sedaj, ko ste poročeni, se bode pa vendar zavarovali za življenje,« je nagovarjal agent nekega mladega moža. »O ne, saj tako nevarna pa menda vendar ni.«

Hlapec: »Dobro, kar na gumb zvonca pritisnite, pa me pokličite, ko vas bo treba zbuditi.«

Edino najboljši šivalni stroji in kolesa

za rodbino, obrti in industrijo so le
Jos. Petelinca
Gritzner, Adler
Najnižje cene! Tudi na obroke!
Ljubljana
blizu Prešernovega spomenika.
Pouk v vezenju brezplačno.
Večletna garancija.

Ameriške zadeve urejuje najbolje in ceno:

Dr. IVAN ČERNE, gospodarska pisarna, Ljubljana Miklošičeva cesta 6

Podarimo 7000 ur

Odločili smo se, da zaradi boljšega razširjenja naših ur podarimo 7000 ur samo proti povračilu stroškov za dele. Da omogočimo nabavo dobre ure tudi slabše stojčim, stavljamo v promet 5000 izvirnih ameriških ur v najfinjšem nikljastem okrovju, eleg. oblika, precizno idočih, triletno pismono jamstvo

proti plačilu stroškov za dele Din 185- za komad. Nadalje 2000 posebno elegantnih, električnih potom s pravim zlatom poslačenih ur, ki se nič ne razlikujejo od pravih zlatih ur. Te ure, ki imajo istotako izvrstno in natančno preizkušeno kolesje, in so posebno lepe, dobavljamo za dame in gospode

proti plačilu stroškov za dele Din 220- za komad. Istotako s triletnim pismono jamstvom. Obenem nudimo posrebreno, zelo lepo uro, ki kaže solo natančno, za ceno

Din 155- za komad.

Ne zamudite te izredne prilike, ki se ne povrne več in naročite zaželjeno uro. Dobavlja se po povzetju, karine prosto. Poština in zavoj 12 Din za komad.

Eleg. v različica odgovarjajoča uri 45 Din.

Ure - Excelsior Zürich, Wegmannstr. 82/137, Švica.

Dnevno dobivamo priznana pisma, kot je naslednje: Ilandca, 31. okt. 1926. Pošljite mi, prosim, na moj naslov še 2 komada poslačenih ur za gospode, ker sem s poslano izredno zadovoljen in sem se sam prepričal o njeni točnosti. Gjura Meister, trgovina meš. blaga, Ilandca.

Pisma za Švico stanejo Din 3-, dopisnice Din 1-50.

Nova trgovina manufakture, novo blago in nove nizke cene

Josip Šlibar

Ljubljana, Stari trg 21 poleg Zalaznika

Voz z lojtercami, nov in lahek, se prod. Izve se pri F. Rozman, Snakovo, Križe, Gor.

ČREVA

vsakovrstna po najugodnejši ceni kakor vsako leto vendno v zalogi. Kupim tudi surovi in stopljeni loj in ga plačam po najvišji dnevalni ceni.

Jos. Bergman, Ljubljana, Poljanska cesta 85.

Fabiani & Jurjovec

LJUBLJANA, STRITARJEVA ULICA 5

Velika zaloga moškega in ženskega blaga

za spomladanske in letne obleke. Lepa izbira svetlih rut in šerp.

Krojači in šivilje, pišite po vsorec.

Kdor hoče

biti postrežen z dobrim blagom naj pride ali piše

po sukno ali kamgarn za moške in ženske obleke, parhet, flanele, kambrik, rute, odeje itd. v znano in zanesljivo trgovino

R. Miklauc „Pri Škofu“

Ljubljana, Lingarjeva ulica

(v lastnih prostorih)

Obstoja trdke blizu 60 let

V materialu in izdelavi **neprekosljivi šivalni stroji**

dobivajo se po brezkonkurenčnih cenah **edno o le z 10 letnim jamstvom** pri trdki

IV. AUERHAMMER

Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 3

katere ima ta trdka vedno v najmodernejših opremljenih za rodbino, šivilje, krojače in čevljarje na zalogi.

Prodaja tudi na obroke.

Vajenca za čevljarsko obrt sprejme takoj TOMAZ OGRIN, Vel. Mengel 147.

Preklic. Jaz podpisani Franc Slakan, posest. v Zaplanini h. št. 5, preklicujem in obžalujem obdolžitve oziroma sumničnja, izrečena v gostilni g. Karola Košenina na Vranskem o g. Leopoldu Bervar, sinu g. Gotarda Bervar, posestnika in zapreženega lovskega paznika v Zaplanini h. št. 7 v pričo g. Franceta Hartmann in g. Karola Košenina, da je g. Leopold Bervar pred kakim mesecem ustrelil srnjaka, da sem silil dva strela in se nato splazil na mesto ter videl na tleh srnjaka s tremi okraski — triletnega —, kateri se je penil iz gobca, ter da sem videl gospoda Leopolda Bervar stati z dvocevko pri mrtvem srnjaku, kateri je bil potem odnešen v št. Gotard, ter da sem gospodu Josipu Kladnik, poštarju na Vranskem, isto povedal ter mu hotel tudi pismo s to vsebino izročiti, katero pismo pa g. Josip Kladnik ni hotel prevzeti, kot neresnične in popolnoma izmišljene ter se zahvaljujem imenovanima, da sta mi odpustila in odstopila od kazenskega postopanja proti meni

Vransko, 19. novembra 1926.

FRANC SLAKAN s. r.

Za svetlo, **brinovo olje** (brez gošče in vo-pristno de) plačam 160 D za kilogram. Pri veliki množini dražje. — M. KLAMMER, Dolenja vas pri Rakeku, p. Cerknica.

»PRI SOLNCU«

LJUBLJANA — POGAČARJEV TRG

Radi preureditve trgovine se prodaja

od 1. do 24. decembra 1926

vse blago po nabavni ceni.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Tel. št. 57, 799 in 470.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Brzjav.: Gospobanka.

Račun poslovnega čeka in urada za Slovenijo št. 11.945

v lastni palači (vis à vis hotela „Union“).

Podružnice: Celje, Diakovo, Maribor, Novi Sad, Sombor, Split, Šibenik. Ekspozitura: Bled.

Kapital in rezerve skupno nad Din 16,000.000-; vloge nad Din 250,000.000-.

Daje trgovaške kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, daje v najem ieklene shrambe za vrednote, kupuje in prodaja kar najbolje tuje valute in devize, sprejema vloge na tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne transakcije pod najugodnejšimi pogoji

Amerikanski oddelk: Direktne zveze z ameriškimi bankami. — Urejevanje ameriških zapuščin.

Prodaja srečk Državne razredne loterije.